УзССР Давлат китоб палатаси
Инв.
23 МАИ 1985

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 114 (19.190). • 1985 йил 18 май, шанба • Баҳоси 3 тийин.

ЯГОНА СИЁСИЙ КУН

ПАРТИЯ СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАМИЗ

Ўзбекистон меҳнаткашлари бутун совет халқи билан биргаликда зўр тарихий воқеа арафасида турибдилар. Москвада КПССнинг навбатдаги XXVII съезди иш бошлайдиган кунга саноқли ойлар қолди, бу съезд партиянинг янги таҳрирдаги Программасини қабул қилади, КПСС Уставига тузатишлар киритиш тўғрисидаги масалани ҳал этади, мамлакатни иқтисодий ва социал жиҳатдан ривожлантиришнинг олис истиқболга мўлжалланган режаларини ишлаб чиқади. Коммунистларнинг бўлғуси умумиттифоқ анжумани Коммунистик партия ва бутун совет халқи турмушида жуда муҳим палла бўлиши шубҳасиз. Шу кунларда меҳнат коллективларида шонли воқеа шарафига бошланган социалистик мусобақа тобора кенг қулоч ёзмоқда.

17 май куни Ўзбекистонда ўтказилган Ягона сиёсий кун «КПСС XXVII съездини муносиб кутиб оламиз» деган мавзуга бағишланди. Корхоналар, қурилишлар, колхоз ва совхозлар, муассасалар ва ўқув юртларининг коллективларида, уй-жой кварталлари ва маҳаллаларда съездга тайёргарлик кўрилаётган масъулиятли даврда нималар қилиш тўғрисида батафсил гаплашиб олинди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзолари ва

(Давоми иккинчи бетда).

КПСС XXVII СЪЕЗДИГА — 27 ЗАРБДОР ЎН КУНЛИК!

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

РЕСПУБЛИКА САНОАТ, ҚУРИЛИШ, ТРАНСПОРТ, АЛОҚА, ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ, ХИЗМАТ КЎРСАТИШ СОҲАЛАРИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ИЛҒОРЛАРИНИНГ КПСС XXVII СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛИШ БОРАСИДАГИ ТАШАББУСИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети таъкидлайдики, барча совет кишилари каби Ўзбекистон ССР меҳнаткашлари ҳам КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель Пленумининг Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг навбатдаги XXVII съездини чақириш тўғрисидаги қарорини қизғин кутиб олдилар. Ўн биринчи беш йилликнинг ўтган йиллари мобайнида халқ хўжалигининг барча тармоқларида ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини оширишда муайян ютуқларга эришилди. 30 мингдан кўпроқ меҳнатчи ижодий ташаббус, меҳнатга коммунистик муносабат, юксак онглилик намуналарини кўрсатиб, беш йиллик топшириғини барвақт бажарди ҳамда республиканинг иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг белгиланган планларини муваффақиятли бажаришга муносиб ҳисса қўшди.

Партия XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун мусобақани кенг авж олдира бориб, экономикани интенсив ривожлантиришни таъминлаш, техника тараққиёти суръатларини жадаллаштириш, ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, тартиб ва уюшқоқликни қарор топтириш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш зарурлиги ҳақидаги Пленум қарорларига, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачевнинг кўрсатмаларига амалий иш билан жавоб беришга интилиб, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари — В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг фрезерчилар бригадири Иван Михайлович Басанец, «Ферғананефтеоргсинтез» ишлаб чиқариш бирлашмасининг комсомол-ёшлар бригадаси бошлиғи Вера Алексеевна Ковалева, Ўзбекистон металлургия заводининг комплекс бригадаси бошлиғи Ҳамроқул Нормаматович Эгамбердиев, «Ташсельмаш» заводининг электр пайвандчиси Дмитрий Александрович Атаманов, Бухоро зардўзлик фабрикасининг каштачиси Шамсия Ғаниева, Қўқон пойабзал фабрикасининг бичиқчиси Муҳаббат Қўшназаровна Соҳибова, Тошкент тўқимачилик комбинатининг тўқувчиси Кароmat Ҳакимовна Ёқуббоева, «Бухоро» локомотив депосининг машинисти Александр Борисович Власов, «Наманганводстрой» трестининг 2-кўчма механизациялашган колоннаси экскаватор машинисти Рўзибой Сулаймонов, Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигининг 167-қурилиш тр ести комплекс бригадаси бошлиғи Одилбек Жуманиёзов, «Уззэлектромонтаж» трестининг Самарқанд монтаж бошқармаси электр монтажчилар бригадири Николай Романович Лихошерст, Қорақалпоғистон АССРдаги «Олтинкўл» совхозининг шоличилик бригадаси бошлиғи Қодиримбет Дуримбетов, Навоий областидаги «Маданият» совхозининг бош чўпони Турон Қистовбоев, Тошкент областидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозининг сут соғувчиси Валида Мусаева, Сурхондарё областидаги «Партия XXIV съезди» совхозининг пахтачилик бригадаси бошлиғи Ҳайдар Сафаров, Сирдарё областидаги «Правда» газетаси номли совхоз механизатори Камол Халилов, Андижон областидаги «Коммунизм» колхозининг пиллачилик бригадаси бошлиғи Мунаввархон Бозорова, «Ташавтотехобслуживание» ишлаб чиқариш бирлашмасининг слесарлар бригадири Эркин Носиров ўртоқлар КПСС XXVII съезди шарафига йигирма етти зарбдор ўн кунлик ўтказиш юзасидан ватанпарварлик ташаббуси билан чиқиб, оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилдилар.

Улар ишлаб чиқаришни янада пухта ташкил этиш, профессионал маҳоратни такомиллаштириш, илғор иш усуллари ва рационализацияни жорий этиш ҳисобига шу йилги топшириқларни муваффақиятли бажариш, юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича 1986 йил биринчи квартал планини съезд очиладиган кунгача бажаришни таъминлаш, меҳнат унумдорлигини 1,6—5 процент ошириш, хом ашё ва материалларни планга қўшимча равишда тежашга эришиш ҳамда шу тежалган ресурслар ҳисобига бир кун ишлаб беришга аҳд қилишди. Ер, сув, техникадан самарали фойдаланилади, далаларнинг ҳосилдорлиги ва фермаларнинг маҳсулдорлиги оширилади, деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларини давлатга сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятлар барвақт бажарилади. Чорва қишлови намунали ўтказилади ҳамда келгуси йил ҳосили учун кўкламги дала ишларига пухта тайёргарлик кўрилади.

Илғор ишчилар, қурувчилар ва қишлоқ меҳнаткашлари республиканинг барча меҳнатчиларини эришилган натижаларни мустаҳкамлабгина қолмай, балки уларни тағин ҳам кўпайтириш, 1985 йил ва умуман беш йиллик топшириқларини бажариш, Ватанимизнинг қудратини янада кучайтириш мақсадида келгуси беш йилликда муваффақиятли ишлаш учун яхши замин яратишга даъват этдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети И. М. Басанец, В. А. Ковалева, Ҳ. Н. Эгамбердиев, Д. А. Атаманов, Ш. Ғаниева, М. Қ. Соҳибова, К. Ҳ. Ёқуббоева, А. Б. Власов, Р. Сулаймонов, О. Жуманиёзов, Н. Р. Лихошерст, Қ. Дуримбетов, Т. Қистовбоев, В. Мусаева, Ҳ. Сафаров, К. Халилов, М. Бозорова, Э. Носиров ўртоқларнинг КПСС XXVII съезди шарафига йигирма етти зарбдор ўн кунликда ишлаш ташаббусини бошлаб берган ватанпарварлик ҳаракатини маъқуллади.

Ўзбекистон область, шаҳар, район партия комитетларига, область, шаҳар, район ижроия комитетларига, касаба союз ва комсомол ташкилотларига, республика министрликлари, идоралари, бирлашмалари ва корхоналарига бу қимматли ташаббусни кенг ёйиш таклиф этилди. Партия ташкилотлари ташаббускорларнинг тажрибасини муҳокама этиб, ундан фойдалансинлар, меҳнат коллективларида уни ёйиш учун ташкилотчилик ишларини авж олдириб юборсинлар. Юксак унумли меҳнат қилишлари учун уларга зарур шарт-шароитларни яратиб берсинлар.

Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети министрликлар, идоралар, бирлашмалар ва корхоналар билан биргаликда халқ хўжалиги тармоқларининг асосий оммавий касблари ўртасида ихтисоси бўйича 1985 йилдаги энг яхши ходимни аниқлаш учун конкурс шартларини ишлаб чиқиб, уни ўтказсин.

Республика газеталарининг редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига ишлаб чиқариш илғорлари ва уларнинг издошлари ютуқларини мунтазам ёритиб бориш топширилди.

Суратда: ташаббускорлар. А. Горокрик, Б. Юсупов фотолари. (ЎзТАГ).

М. С. ГОРБАЧЕВНИНГ ЛЕНИНГРАДДА БЎЛИШИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари 16 май кунининг иккинчи ярмида «Большевичка» тикувчилик бирлашмасида бўлди. Бирлашма директори Н. В. Царькова, партия комитетининг секретари А. Н. Кучумова, шу корхонанинг меҳнатчилари харидорларга харидоргир молларни кўпроқ етказиб бериш учун бу ерда қилинаётган ишлар ҳақида гапирдилар. Коллектив аёллар ва болалар кийимини тикиш ассортиментини йил сайин 80 процентигача алмаштирмоқда, 1980 йилдан буён «Н» индекси билан маҳсулот ишлаб чиқаришни қарийб икки баравар кўпайтирди. Бу ерда меҳнат чиқимлари тармоқдаги ўртача даражадан 40 процент камдир.

Бирлашма раҳбарлари енгил индустрия корхоналари учун планлаштириш системасини ўзгартириб, улгуржи ярмаркаларда корхоналар билан савдо ташкилотлари ўртасида тузилган шартномаларни планга асос қилиб олиш, планларда етказиб бериладиган хом ашёни ва мавжуд меҳнат ресурсларини эътиборга олиш зарурлиги ҳақида гапирдилар. Суҳбат чоғида кадрларнинг мустаҳкам ўрнашиб қолишига эришиш мақсадида РСФСР Енгил саноат министрлиги корхоналарни техника билан қайта қуроллантириш, серунум асбоб-ускуналар билан таъминлаш, меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилашга эътибор бериши лозимлиги ҳам таъкидлаб ўтилди.

Михаил Сергеевич КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун ўтказилаётган социалистик мусобақада коллективга катта муваффақиятлар тилади.

М. С. Горбачев «Интенсификация-90» виставкасини кўздан кечирди. Виставкада Ленинград экономикасини интенсивлашнинг 1990 йилгача мўлжаллаб ишлаб чиқилган ва муваффақиятли бажарилаётган территориал тармоқ программаси ҳамма бўлимлари ва йўналишлари тасвирланган. Бу программада белгиланган тадбирларнинг тўла-тўкис амалга оширилиши энг янги технология жараёнларини, автоматлаштириш ва механизациялаш воситаларини, ҳисоблаш техникасидан кенг фойдаланиладиган қайишқоқ автомат системалар ва асбоб-ускуналарнинг илғор турларини жадал ва кенг миқёсда жорий этишни таъминлайди. Шу асосда иқтисодий ўсишнинг барқарор суръатларига эришилади, қўл меҳнати даражаси кескин камаяди, шу жумладан, шаҳар хўжалигида ва маиший хизмат соҳасида ишлаб чиқариш чиқимлари озаяди, ҳамма турдаги ресурсларнинг анчагина миқдори тежаб қолинади.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Ленинград партия ташкилоти ва меҳнаткашлар фан-техника тараққиётини жадаллаштириш соҳасида олиб бораётган кенг кўламдаги ишларни қўллаб-қувватлади.

Корхона ва ташкилотларда КПСС Ленинград область комитетининг биринчи секретари Л. Н. Зайков, шаҳар ва областнинг бошқа раҳбарлари М. С. Горбачев билан бирга бўлдилар.

(ТАСС).

СТАХАНОВЧАСИГА ИШЛАЙЛИК!

САНОАТ, ҚУРИЛИШ, ТРАНСПОРТ, АЛОҚА, ҚИШЛОҚ ХУЖАЛИГИ, ХИЗМАТ ҚУРСАТИШ СОҲАЛАРИ ИЛҒОРЛАРИНИНГ КПСС XXVII СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛИШ УЧУН СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАНИ АВЖ ОЛДИРИШ ТЎҒРИСИДА ЎЗБЕКИСТОННИНГ БАРЧА МЕҲНАТКАШЛАРИГА

МУРОЖААТИ

Қадрли дўстлар!

Биз барча совет кишилари қатори КПСС Марказий Комитети апрель Пленумининг партиянинг навбатдаги XXVII съездини чақириш тўғрисидаги қарорини, Пленумда белгилаб берилган экономикани интенсивлаш, барча бўғинларда тартиб ва интизом ўрнатиш борасида коллектив равишда қиладиган ишларимиз программасини якдиллик билан қўллаб-қувватлаймиз.

Ҳар бир киши партиянинг бўлажак съездининг юксак аҳамиятини яхши тушунади. Михаил Сергеевич Горбачев таъкидлаб ўтганидек, унинг аҳамияти коммунистлар муҳокамага қўйиладиган масалаларнинг биринчи даражали аҳамияти, давримизнинг характери, жамият олдида келиб чиқаётган вазифаларнинг янгилиги ва кенг кўламлилиги билан белгиланади. Ана шуларни бажариш учун ҳозирданоқ бирор кунни, бирор дақиқани бой бермай, ишлаб чиқаришни илмий-техник жиҳатдан янгилашга, ижтимоий муносабатларни такомиллаштиришга, социалистик демократияни чуқурлаштиришга, ҳамма соҳада тежамкорлик ва иқтисодга, меҳнат унумдорлигини ошириш ва иш сифатини яхшилаш учун янгидан янги резервлар ва илғор усуллардан фойдаланишга, жамиятимизнинг социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштиришга эришиш учун тинимсиз ҳаракат қилиши керак.

Бунга фақат фидокорона ва юқори унумли коллектив меҳнатимиз билан эришиш мумкин. Бунда энг асосий нарса — ҳар бир киши ўз иш жойида умумий вазифаларни ҳал қилишдаги ўзининг шахсий позициясини чин қалбдан тушуниши ва аниқ белгилаб олиши, «Агар шу ишни мен бажармасам, уни мен учун ким бажаради?» деган фикр-ўй билан яшаши керак.

Совет кишилари Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига тайёргарлик даврида, коммунистик шанбаликлар кунларида худди ана шу тарзда ишладилар. Республика меҳнаткашлари ушбу ғайрат-шижоатни ривожлантириб, биринчи беш йилликлар қаҳрамонларининг анъаналарини, халқнинг уруш йилларидаги мардлиги ва қатъиятини кўпайтира бориб, умумхалқ муваффақиятларига қўшаётган ҳиссаларини оширмоқдалар. Ишлаб чиқаришнинг кўпгина илғорлари, бригада ва участкалар, корхоналар ва бирлашмалар ҳозирдаёқ беш йиллик топшириқларини бажарганлиги тўғрисида рапорт бердилар Улар ўз муваффақиятларини Ленин партиясининг бўлажак съездига бағишламоқдалар.

Одамлар уларга янги уйлар ва касалхоналар, фарзандларимиз учун янги мактаблар ва пионер саройларини қуриб берган, ошхоналар ва савдо марказларининг ёруғ, шинам залларини бунёд қилган, магазинлар ва маиший хизмат кўрсатиш корхоналарини фойдаланишга топширган, ўз ақл-идроклари ва моҳир қўллари билан қишлоқ ва шаҳарлар қиёфасини ўзгартираётган, чўлларда воҳалар яратаётган, умумий дастурхонимизни тўкин-сочин қилаётган, кишиларга аъло сифатли маҳсулотлар етказиб бераётган, инсоннинг маънавий дунёсини бойитаётган барча меҳнат аҳлига чин қалбдан миннатдорчилик билдирмоқдалар.

Қўлимизни кўксимизга қўйиб, уларга тасаннолар айтамиз.

Бироқ биз миннатдорчилик сўзларини изҳор этар эканмиз, бизни ташвишлантираётган айрим нарсалардан кўз юма олмаслигимизни айтишга мажбурмиз. Гап шундаки, биз билан бирга ёнма-ён яшаётган ва ишлаётганларнинг ҳаммаси ҳам бошқалар учун қўлидан келган ишни қилаяпти деб бўлмайди. Қаердадир бракчиларнинг қурилиш майдончасида қилган беparволиги туфайли ҳовли тўйлари ўтмай қоляпти. Магазин пештахталарида кераксиз молларнинг тўпланиб қолаётганлиги, айрим кишиларнинг дастурхонимиз учун табиат неъматларини етиштиришдаги ношудлиги бизни хафа қиляпти.

Ҳа, бундай фактлар ҳамиша хафа қилади. Бугунги кунда эса бундай фактларга тоқат қилиб бўлмайди. Партиямиз умумхалқ бахт-саодати учун, жуда кўп куч-ғайрат сарфлаяпти. Шундай экан, ҳар бир киши ва гражданнинг умумпировард натижаларни қўлга киритиш учун катта меҳнатда қўл учида ишлаши софдил одамларнинг ор-номусига тўғри келмайди. Ҳаётимиз ривожи шундаки, ҳар бир киши янада яхшироқ ва унумлироқ ишлаши мумкин ва лозим. Кишиларнинг моддий ва маънавий бойликларга бўлган тобора ўсиб бораётган эҳтиёжларини тўлароқ қондиришга салмоқли ҳисса қўшиш — ҳар биримизнинг бурчимиздир.

Биз, бу фикрни ҳар бир меҳнатчи қўллаб-қувватлайди, деб қатъий ишонамиз. Шу сабабли Ленин партияси, бутун совет халқи ҳаётидаги бўлажак унутилмас воқеа арафасида биз ҳар бир ўзбекистонликка мурожаат қилиб, уларни КПСС XXVII съезди шарафига меҳнат вахтасида туришга, съезд очиладиган кунгача 27 зарбдор ўн кунликни ўтказишга чақирамиз.

Қадрли дўстлар, ҳаммангиз қалбларимизнинг бу даъватига якдиллик билан «лаббай!» деб жавоб беришингизга, беш йилликнинг якунловчи йилидаги — Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги нишонланган стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллиги тантана қилинадиган йилдаги энг асосий хусусият — сиёсий ва меҳнат кўтаринкилигини кўпайтиришингизга аминмиз. Ана шундай тарихий йилда биз 1985 йил ва умуман беш йиллик планлари ва мажбуриятларини муддатидан илгари бажариш тўғрисида партияга рапорт бериш ҳуқуқини олиш учун курашиш имкониятини ўзимиз учун шон-шараф деб биламиз. Ўн иккинчи беш йилликда қилинадиган ишлар учун мустаҳкам пойдеворни яратиш мақсадида фидокорона меҳнат қиламиз. Биз аъзо бўлган коллективларнинг шахсий мажбуриятлари — 1986 йил биринчи квартал планларини КПСС XXVII съезди очиладиган кунгача адо этишдан иборат. Бизнинг ташаббусимиз республиканинг ҳамма бурчакларида ўз издошларини топади, деб ўйлаймиз.

Биз республикамиз саноати йиллик топшириқни 26 декабргача бажариши, унга қўшимча равишда 200 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариши, планда белгиланганидан 150 миллион сўмлик кўп халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариши учун барча ишни қилишга даъват этамиз.

Саноат ходимлари ўзларининг бу интилишлари тўғрисида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XX пленумида гапириб бердилар. Транспортчилар уларни қўллаб-қувватлаган ҳолда, зиммаларига олган аввалги мажбуриятларига қўшимча равишда 600 минг тонна юк, миллион нафар йўловчини ташишга сўз бердилар. Қурувчиларнинг ғайрат-шижоати ҳам ўзининг конкрет ва амалий ифодасини топди — улар Улуғ Октябрнинг 68 йиллиги кунигача 77 минг гектар суғориладиган ерларни муддатидан илгари фойдаланишга топшириш, сиғими бир ярим миллиард кубометр бўлган Толлимаржон сув омборини ишга тушириш, Бухоро ипгазлама комбинатининг Ғиждувондаги филиалини, Чуст ва Хўжаободда тикувчилик-трикотаж фабрикаларини, Тошкентда «Малика» бирлашмасининг янги қувватларини белгиланганидан анча барвақт қуриб битказишга қарор қилдилар. Агросаноат комплекси меҳнатчилари беш йиллик топшириқларига қўшимча суратда қарийб икки миллион тонна хўл мева ва сабзавот етиштиришга, уларнинг 700 минг тоннасини умумиттифоқ фондига етказиб беришга қатъий аҳд қилганлар. Улар ер, сув ва техникадан янада яхшироқ фойдаланиш, далалар ҳосилдорлигини ва фермалар маҳсулдорлигини ошириш, пахтанинг ва барча қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг сифатини яхшилаш учун барча чора-тадбирларни кўрадилар.

Шахсий меҳнати билан белгиланган режаларни бажаришга ҳисса қўшиш — ҳар бир кишининг бурчидир. Шунинг учун, қадрли дўстлар, истеъдодимиз ва маҳоратимизни тўлароқ намоён қилайлик, куч-ғайратимизни меҳнатни ташкил қилишнинг илғор форма ва усулларини жорий қилишга, ишлаб чиқаришнинг барча участкаларида энг янги, илғор, прогрессив тажрибаларни қўлланишга сафарбар қилайлик. Илғор корхоналар, хўжаликлар ва ташкилотларнинг, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларининг қолоқларга оталиқ ёрдами кўрсатишни ташкил этиш, турдош корхоналар ва шерикларнинг ҳамкорлигини мустаҳкамлаш, меҳнатни ташкил этиш ва уни рағбатлантиришнинг бригада формасини кенг жорий этиш, иш жойларини аттестациядан ўтказишнинг, хўжалик ҳисобининг, ишлаб чиқариш самарадорлигини янада ошириш учун кенг кўламдаги эксперимент афзалликларининг рағбатлантирувчи ролидан омилкорлик билан фойдаланиш муҳимдир.

Ҳар бир меҳнат коллективида, ҳар бир иш жойида интизомни ошириш, тартиб ўрнатиш ҳақида алоҳида ғамхўрлик қилайлик. Дангасалар ва прогулчиларга, кўзбўямачилар ва ичкиликбозларга нисбатан муросасиз бўлиш коммунистик ахлоқ ва одоб принципларига қатъий риоя қилиш алоҳида аҳамият касб этади. Бизларни олдинда катта ишлар ва зафарлар кутмоқда. Бунинг учун эса покиза қалб ва ҳалол қўллар талаб қилинади. Бутун халқ партия ва ҳукуматнинг бўшашувчанликка, интизомсизликка, ичкиликбозликка қарши курашиш учун кўраётган чора-тадбирларини маъқулламоқда. Мазкур чора-тадбирларни ҳаётга кун сайин жорий қилиш фақат ўзимизга, ҳар биримизга боғлиқ эканлигини унутмайлик. Ҳар бир киши ҳамма ишларда ўзининг ҳаётий позициясини белгилаб олиши, шахсий программасига эга бўлиши керак. Ҳаёт ишнинг самарали ва сифатли бўлиши ҳар бир кишининг коллектив иши учун масъулиятига, ҳар бир меҳнатчи учун эса коллектив масъулиятига боғлиқ эканлигини аллақачон исботлаган.

Она-Ватанга муҳаббат, унинг иқтисодий ва мудофаа қудратини янада мустаҳкамлаш тўғрисидаги ғамхўрлик ҳар биримизни зарбдор меҳнат вахтасига чорламоқда.

КПСС XXVII съездига — 27 зарбдор ўн кунлик ўтказайлик!

Дмитрий АТАМАНОВ — «Ташсельмаш» заводининг электр пайвандчиси, **Иван БАСАНЕЦ** — В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси фрезерчилар бригадасининг бошлиғи, **Мунаввархон БОЗОРОВА** — Андижон областидаги «Коммунизм» колхози пиллачилик бригадаси бошлиғи, **Александр ВЛАСОВ** — Бухоро — 1 локомотив депосининг машинисти, **Шамсия ҒАНИЕВА** — Бухоро зардўзлик фабрикасининг каштачиси, **Одилбек ЖУМАНИЁЗОВ** — Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги 167-қурилиш трестининг комплекс бригадаси бошлиғи, **Қодиримбет ДУРИМБЕТОВ** — ҚҚАССР «Олтинкўл» совхози шоликорлик бригадаси бошлиғи, **Вера КОВАЛЕВА** — «Фарғонанефтеоргсинтез» ишлаб чиқариш бирлашмаси комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи, **Турон ҚИСТОВБОЕВ** — Навоий область «Маданият» совхозининг бош чўпони, **Николай ЛИХОШЕРСТ** — «Уззэлектромонтаж» тресті Самарқанд монтаж бошқармаси электр монтажчилар бригадаси бошлиғи, **Валида МУСАЕВА** — Тошкент область «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозининг сут соғувчиси, **Эркин НОСИРОВ** — «Ташавтотехобслуживание» ишлаб чиқариш бирлашмаси слесарлар бригадаси бошлиғи, **Ҳайдар САФАРОВ** — Сурхондарё область «Партия XXIV съезди» совхози пахтачилик бригадаси бошлиғи, **Муҳаббат СОҲИБОВА** — Қўқон пойабзал фабрикасининг бичиқчиси, **Рўзибой СУЛАЙМОНОВ** — «Наманганводстрой» тресті 2-механизациялашган кўчма колоннаси экскаватор машинисти, **Камол ХАЛИЛОВ** — Сирдарё область «Правда» газетаси номли совхоз механизатори, **Ҳамроқул ЭГАМБЕРДИЕВ** — Ўзбекистон металлургия заводи комплекс бригадаси бошлиғи, **Каромат ЁҚУББОЕВА** — Тошкент тўқимачилик комбинатининг тўқувчиси.

ЮКСАК ИШЧАНЛИК ВАЗИЯТИДА

МАРКСЧА-ЛЕНИНЧА ТАЪЛИМ СИСТЕМАСИДА ЎҚУВ ЙИЛИНИ УЮШҚОҚЛИК БИЛАН ЯКУНЛАЙЛИК

Сиёсий ва иқтисодий таълим системасида ўқув йили якунланмоқда. Май ойининг охири ва июнь ойининг биринчи ярмида ҳамма жойда якунловчи машғулотлар бўлиб ўтади. Кўзланган мақсад — тингловчиларда олинган билимларни мустаҳкамлаш, партия сиёсати ва назарияси масалаларини ҳозирги ижтимоий тажрибалар ҳамда ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йилида партия ташкилотлари ва меҳнат коллективлари олдида турган конкрет социал-иқтисодий вазифалар ва тарбиявий ишларни муваффақиятли ҳал этиш билан узвий боғлаган ҳолда улар онгига чуқур сингдиришдан иборат.

Навбатдаги ҳамда якунловчи машғулотлардан ҳар бир тингловчининг КПСС Марказий Комитети 1985 йил март ва апрель Пленумларида ички ва ташқи сиёсат соҳасида белгилаб берилган кундалик ҳамда перспектив вазифаларнинг сиёсий моҳиятини тўла тушуниб олишлари учун омилкорлик билан фойдаланиш зарур.

Ўқув планлари бажарилишининг бориши ва тингловчиларнинг ўтилган материалларни қандай ўзлаштирганликлари оператив тарзда таҳлил қилиниши, шунингдек, темалар тўла ўзлаштирилмаган жойларда қўшимча машғулотлар ва обзор лекциялар уюштирилиши, КПСС сиёсати, марксча-ленинча назариянинг айрим темалари бўйича группа ва якка тартибдаги консультацияларни ташкил этиш зарур.

Якунловчи машғулотларнинг мазмуни одатдагидек, ўтган йиллардаги тажрибаларга асосланган ҳолда КПСС сиёсати, марксча-ленинча назариянинг актуал масалаларини ҳозирги даврнинг ўзига хос хусусиятлари билан боғлаган ҳолда белгиланади. Партия сиёсий маорифи уйлари ва кабинетлари асосий курслар бўйича тахминий саволлар тематикасини тузиб чиқдилар. Жумладан, Самарқанд, Фарғона, Хоразм областларининг кўпгина партия ташкилотлари ёш коммунистлар мактабларида якунловчи машғулотлар ёки суҳбатларда партия ҳаётининг ленинча принциплари ва нормалари, КПСС аъзолари, аъзоликка кандидатларнинг Уставда белгиланган вазифалари ва ҳуқуқлари, қарорлар ижросини текшириш ҳамда назорат қилишнинг форма ва методлари, марксизм-ленинизм асослари мактабларида эса социалистик жамиятда КПСС раҳбарлик ролининг ошиб бориши, КПСС — Улуғ Ватан урушида совет халқи эришган Ғалабанинг илҳомчиси ва ташкилотчиси, экономикани интенсивлаш ва меҳнат унумдорлигини ошириш йўллари, социалистик демократия масалалари, меҳнат коллективлари ролини ошириш тўғрисидаги СССР Қонунининг амалга оширилишининг бориши, партия ва Совет ҳукуматининг тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш йўлидаги бекиёс катта фаолияти, ахлоқий тарбия вазифалари каби актуал масалаларни киритадилар. Тошкент шаҳридаги Ҳамза райони, Бухоро, Навоий ва Наманган шаҳарларидаги айрим партия ташкилотлари тингловчилар билан якунловчи суҳбатларни В. И. Лениннинг «Марксизмнинг уч манбаи ва уч таркибий қисми», «Буюк почин», «Ишчи партиясининг динга муносабати тўғрисида», «Оз бўлсин-у, соз бўлсин» каби асарларидан бири юзасидан синов ўтказишни режалаштирганлар.

Ижодий зиёлиларнинг назарий семинарларида, жумладан Тошкент, Андижон, Нукус шаҳарларида якунловчи машғулотларни «В. И. Ленин, КПСС адабиёт ва санъатнинг партиявийлиги ва халқчиллиги тўғрисида», «Ҳозирги босқичда бадиий маданият ва идеологик кураш» деган темаларда суҳбатлар формасида ўтказиш планлаштирилган. Журналистлар эса «Ривожланган социализмнинг актуал проблемалари ва матбуотнинг вазифаси» курсининг асосий масалаларини муҳокама қилишга тайёрланмоқдалар.

Илм-фан муассасалари, конструкторлик бюроларининг ходимлари, олий ўқув юртларининг профессор, ўқитувчилар составии фалсафа (методологик) семинарларида якунловчи семинарлар ва конференциялар муҳокамасига фан-техника тараққиётини жадаллаштиришнинг актуал проблемалари ва тадқиқотларнинг методологик проблемалари ҳамда уларнинг самарадорлигини ошириш, ижтимоий фанларни ўқитишни такомиллаштириш йўллари ва бошқа масалаларни киритиш муҳимдир.

Мактаблар, ҳунар-техника билим юртлари ўқитувчилари ва халқ маорифи бошқа ходимларининг илмий коммунизм мактабларида якунловчи илмий-амалий конференцияларни ёш авлодни ўқитиш ва тарбиялашни яхшилаш учун умумтаълим ва ҳунар мактабларини ислоҳ қилишнинг сиёсий социал-иқтисодий ва идеологик аҳамиятига бағишлаш зарур.

Раҳбар кадрлар ўқувини муваффақиятли якунлашга алоҳида эътибор бериш керак. Кўпгина партия комитетлари партия хўжалик активи мактабларида якунловчи илмий-амалий конференцияларни «КПССнинг ривожланган социализмни такомиллаштириш юзасидан олиб бораётган сиёсатини амалга ошириш учун курашда раҳбар кадрларнинг роли ва масъулиятининг ўсиб бориши» деган темада ўтказишни мўлжалламоқдалар. Марксизм-ленинизм университетларида имтиҳон сессияларига яхши тайёргарлик кўриш ва уни юқори савияда ўтказиш керак. КПССнинг ҳозирги кадрлар сиёсати ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI ва XIX пленумларининг талаблари асосида ва партия, совет, комсомол, касаба союз ва хўжалик ходимлари, пропагандистларни ғоявий чиниқтириш катта аҳамият касб этишини ҳисобга олган ҳолда рефератлар, синов ва имтиҳонлар тематикасини қайта кўриб чиқмоқ лозим.

Комсомол сиёсий ўқуви системасидаги якунловчи машғулотларда ўтилган курсларнинг асосий масалаларини муҳокама қилиш, КПСС Марказий Комитетининг «Комсомолга партия раҳбарлигини янада яхшилаш ва ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашда унинг ролини ошириш тўғрисида»ги қарорини бажариш юзасидан комсомол ташкилотлари фаолияти, шунингдек йигит ва қизларнинг Москвада бўлиб ўтадиган ёшлар ва студентларнинг XII жаҳон фестивалига қандай тайёргарлик кўраётганликларини таҳлил қилиш мақсадга мувофиқдир.

Оммавий-иқтисодий таълим системалари — коммунистик меҳнат мактаблари, конкрет экономика ва иқтисодий семинарлардаги навбатдаги машғулотлар, якунловчи суҳбатлар ва якка тартибда ўтказиладиган суҳбатларда тингловчиларнинг диққат-эътиборини фан-техника тараққиёти проблемалари, иқтисод ва тежамкорлик, хўжалик механизми ва бошқаришни такомиллаштириш, бригада хўжалик ҳисоби, Озиқ-овқат программасини амалга оширишнинг туб масалаларини муҳокама қилишга қаратиш лозим. Республика Енгил саноат министрлиги, «Союзмашхлопководство» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмаси системасидаги социалистик экономика экспериментал мактабларида якунловчи машғулотларни ўтилган дарслар бўйича синов шаклида ўтказиш мақсадга мувофиқдир. Бу машғулотларда меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш, бу йил тежаб қолинган материаллар, хом ашё ва энергия ҳисобига икки кун ишлаш мақсадида пландан ташқари иқтисод фондини вужудга келтириш учун тингловчиларнинг ташаббускорлигини оширишга алоҳида эътибор бериш керак.

Булар КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачевнинг партия Марказий Комитети 1985 йил апрель Пленумида «КПССнинг навбатдаги XXVII съездини чақириш, унга тайёргарлик кўриш ва ўтказиш билан боғлиқ вазифалар тўғрисида» қилган докладида баён этилган партия чақириқларига амалий жавоб бўлади.

Ўқув йили якунланаётганда тингловчиларнинг техника ва технологияни такомиллаштириш ҳақидаги қимматли таклифлари умумлаштирилмоғи, уларнинг рационализаторлик ва ихтирочилик ҳаракатидаги иштироки кўриб чиқилмоғи, меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш, ҳар бир кишининг план ва мажбуриятларни бажариш учун масъулиятини оширилмоғи лозим.

Бир сўз билан айтганда, якунловчи машғулотлар меҳнаткашлар оммасини шу йилги планларни бажарилишининг боришини жиддий таҳлил этишга жалб қилишнинг, шу билан бирга ички резервларни тўла ҳисобга олган ҳолда янги беш йиллик планларини ишлаб чиқиш, ҳар бир меҳнат коллективи аъзоларининг бу ишларда актив иштирокини таъминлашнинг муҳим воситаси бўлмоғи керак.

Коммунистлар ўқувига якун ясаш юксак ишчанлик ва талабчанлик шароитида ўтмоғи зарур. Партия йиғилишларида, партия комитетлари ва бюро мажлисларида сиёсий ва иқтисодий таълим системасида 1984 — 1985 ўқув йили якунлари кўриб чиқилаётганда КПСС XXVI съезди, партия Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленуми идеология ишининг ана шу муҳим соҳаси бўйича қарорлари бажарилишининг боришини муҳокама қилиш машғулотлар сифатини яхшилашнинг усул ва услубларини янада такомиллаштириш тадбирлари белгиланмоғи лозим.

Ўтган йиллардаги сингари бу йил ҳам ўқув йили якунлангач, ёзги ойларда сиёсий-тарбиявий ишларнинг оммавий формаларини янада активлаштириш керак. Бу йил янги таҳрирдаги КПСС Программасининг лойиҳасини ва ўн иккинчи беш йилликда мамлакатни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг Асосий йўналишларини муҳокама қилиш даврида пропагандистларни тушунтириш ишларига кенг жалб қилиш лозим. Тингловчиларни айниқса, коммунистларни меҳнат коллективларида, турар жойларда ғоявий-тарбиявий ишларни олиб боришга кенг жалб этиш зарур. Чунки бу иш сиёсий ўқувнинг мантиқий давоми ҳисобланади.

Марксча-ленинча таълимнинг барча формаларида ўқув йилини якунлаш янги ўқув йилига тайёргарлик бошланганлигидан далолат беради. Шу туфайли мактаблар, семинарларни комплектлашни сифатли ўтказиш, пропагандистларни танлаш, жой-жойига қўйиш, ўқитиш, партия пропагандасининг ўқув-моддий базасини кенгайтириш ва мустаҳкамлашнинг аниқ вазифаларини олдиндан белгилаб қўйиш жуда муҳимдир.

ТИНЧЛИК—ОЛИЙ МАҚСАДИМИЗ

БИЗ КЎРДИК...

Мен Улуғ Ватан уруши инвалидиман. 1945 йилгача урушда қатнашдим, неча бор яраландим. Яна Ватан ҳимоясига отландим. Учта орден, ўн битта жанговар медаль билан тақдирландим. Урушнинг барча азоб-уқубатларини бошимдан кечирганман. Уруш даҳшатини биз кўрдик, болаларимиз кўрмасин, деймиз. Тинчлик давом этаверсин. Партия ва ҳукуматимизнинг бу борадаги тадбирларини қўллаб-қувватлайман. Бу ишга менинг ҳам ҳиссам қўшилсин, деган ниятда пенсиямнинг 50 сўмини Тинчлик фондига ўтказдим.

М. НОСИРОВ,
Жиззах районидаги «Зарафшон» совхози.

...КЎРИШНИ ИСТАМАЙМИЗ

Биз ёшлар урушни кўрмаганмиз, кўришни истамаймиз ҳам. Уруш тугаганига 40 йил бўлди. Лекин унинг қалблардаги жароҳати ҳали битгани йўқ. Уруш келтирган оғир жудоликларни унутиб бўладими?

Яқинда биз Тошкент давлат медицина институти студентлари «Тинчлик митинги» ўтказдик. Унда совет ёшлари қатори чет эллик талабалар ҳам тинчлик тўғрисида қайғуриб гапирдилар. Митинг қатнашчилари ойлик стипендияларининг 5 процентини Тинчлик фондига ўтказишга қарор қилишди. «Биз, — дейишди улар, — урушга йўл қўймаймиз. Дунёда тинчлик барқарор бўлсин!».

Ҳ. БОЛТАЕВ,
ТошМИнинг 1-курс студенти.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

РОССИЯ ФЕДЕРАЦИЯСИ:

«ДРУЖБА» БИРЛАШМАСИ

Ярославль область маҳаллий саноат бошқармасининг «Дружба» бирлашмаси ёзги мавсумга тайёрланган янгиликлар магазинлардан чаққон сотиб олинмоқда. Касаначилик меҳнатидан фойдаланиш туфайли кейинги вақтларда қадимий ёғоч ўймакорлиги, тўр тўқиш, сават тўқиш сингари ҳунармандчилик ишлари қайта тикланди. Беш йиллик бошланганидан бери «Дружба» бирлашмаси уй-рўзғор ишларида керак бўладиган буюмлар тайёрлашни қарийб икки баравар кўпайтирди.

Ҳозир «Дружба» меҳнатчилари бир миллион сўмлик 120 турдан ортиқ хилма-хил маҳсулот ишлаб чиқармоқда.

ҚИРҒИЗИСТОН:

ТОҒ ҚОЯЛАРИДА ИШЛОВЧИ ҚУРУВЧИЛАР

«Нарингидроэнергострой» бошқармасида очилган тоғ қояларига чиқувчилар мактаби гидромашоотчиларнинг биринчи туркумини етиштириб чиқарди. Бу ерда турли ихтисос кишилари қояларни забт этиш сирларини ўрганадилар. Улар орасида геодезистлар, портлатувчилар, йўл қурувчилар бор. Бу мутахассислар Норин дарёсининг ўрта оқимига — янги ГЭС қуриладиган жойга йўл очишлари лозим.

ГЭС қурилиши учун махсус тайёргарлик кўрган ходимлар керак. Қояларни забт этувчилар мактабига турли ихтисосдаги ёш ишчилар—ҳозир керак бўлиб турган ёки тез орада талаб қилинадиган кишилар қабул қилинади. Бу ерда тоғларда қандай юриш, юк ташиш, эҳтиёт чорасини кўриб ишлаш усуллари ўргатилади. Бу ишда тажрибали альпинистлар ёрдам бермоқдалар.

ЭСТОНИЯ:

ПИРИ БАДАВЛАТ ҚАРИЯЛАР

Пярнуда истиқомат қилиб турган Катарина ва Яан Тинтслар турмуш қуришганига етмиш йил тўлди. Қадимий шаҳар ратушасида бўлиб ўтган тантанали маросимга уларнинг фарзандлари, неваралари, эваралари келдилар.

Юбилярлар шаънига кўпгина эзгу сўзлар айтилди. Улар бунга арзигулик иш қилганлар: металлчи ва қурувчи аҳил ишчилар сулоласига асос солганлар. Пярнунинг ҳамма йирик корхоналаридаги илғорлар орасида Тинтслар фамилияси бор. Кўплари Яан бобонинг касбини эгаллаб, қурувчи бўлганлар.

Яан бобонинг қўллари ҳали бақувват— ўз маҳоратини невара-чевараларига ихлос билан ўргатмоқда. (ТАСС).

ПАРТИЯ СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАМИЗ

(Боши биринчи бетда).

аъзоликка кандидатлари, республика Компартияси ревизия комиссиясининг аъзолари область, шаҳар, район партия комитетларининг секретарлари, партия комитетларига сайланган активлар, совет ва жамоат ташкилотларининг, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, олимлар шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашлари ҳузурида доклад қилдилар.

КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленуми ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг куни кеча бўлиб ўтган XX пленуми қарорларида ҳаракат программаси, келгусидаги ишнинг асосий йўналишлари аниқ-равшан белгилаб берилганини нотиқлар уқтириб ўтишди. Съезд олди зарбдор вахтаси давомида, дейишди нотиқлар, халқ хўжалигининг барча тармоқларида 1985 йил ва умуман ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажаришларига, республиканинг иқтисодий ва социал жиҳатдан янада ривожлантириш дадил бошланишини таъминлашларига эришиш зарур. Кенг миқёсли вазифаларни ҳал этиш, экономика ва маданиятга раҳбарлик қилишни янада такомиллаштириш ишида съезддан олдин партияда ўтказиладиган ҳисобот ва сайловлар бениҳоя муҳим аҳамиятга эга эканлиги таъкидланди. Ҳисобот ва сайлов даврида ҳар бир партия ташкилотида қилинган ишнинг якунлари ўз-ўзини танқид асосида анализ қилиниши, КПСС Марказий Комитетининг талаблари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми ва шундан кейинги пленумлари қарорлари амалда қандай рўёбга чиқарилаётганлигини суриштириб, ойдинлаштириш, коммунистларнинг куч-ғайратларини давлат топшириқларини ва социалистик мажбуриятларни сўзсиз бажаришга сафарбар қилиш зарур. Шу мақсадга эришиш учун ҳозирнинг ўзидаёқ жамики мавжуд резервларни аниқлаб ишга солиш лозим. Сиёсий кун қатнашчилари мавжуд қувватлардан фойдаланишни яхшилашга, фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга, экономикани интенсивлаш масалаларига, маҳсулот сифатини оширишга, чала қолган қурилишларни кескин қисқартиришга, қишлоқ хўжалигидаги ҳамма ишларни юқори даражада ва муддатида ўтказишга, интизом ва тартибни янада мустаҳкамлашга, ичкиликбозликка қарши курашга, ҳар бир коллективда соғлом маънавий, психологик иқлимни вужудга келтиришга катта эътибор бердилар.

Аҳоли ҳамма табақаларининг намояндалари КПСС XXVII съездини меҳнатда янги ютуқлар билан кутиб олишни ўзларининг ватанпарварлик бурчи деб ҳисоблаётганликларини айтдилар, партиянинг халқ фаровонлиги тўғрисидаги оталарча ғамхўрлигига жавобан Ер юзида тинчликнинг суянган тоғи бўлмиш Советлар мамлакатининг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлашга кўпроқ ҳисса қўшишга сўз бердилар.

Ягона сиёсий кунда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари доклад қилишди.

(ЎзТАГ).

Ўзбекистон ССР колхозлари, совхозлари ва хўжаликлараро корхоналарида ўтган йили экилган беда ва оралиқ экинлар ўримининг бориши тўғрисида 1985 йил 17 майгача бўлган

МАЪЛУМОТ

(минг гектар ҳисобида)

(Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — беданинг биринчи ўрими ўтказилган майдонлар; учинчи устун — ўриладиган майдонга нисбатан процент ҳисобида; тўртинчи устун — оралиқ экинлар ўрими ўтказилган майдонлар; бешинчи устун—ўриладиган майдонга нисбатан процент ҳисобида).

Қорақалпоғистон АССР	0,5	1,5	—	—
Андижон	10,6	78,8	8,8	88,9
Бухоро	11,1	83	5,6	79
Жиззах	11,9	28,3	1,3	23,2
Қашқадарё	28,5	83,2	4,1	64,7
Навоий	8,0	74,9	2,0	37,0
Наманган	12,7	75,2	5,6	100
Самарқанд	18,6	44,0	6,3	75
Сурхондарё	20,4	100	8,7	100
Сирдарё	17,8	82,5	3,3	70,2
Тошкент	17,7	40,4	6,4	55,2
Фарғона	10,5	44	11,8	87
Хоразм	5,6	49,4	—	—
Республика бўйича	173,9	53,8	63,9	73,4

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика юстиция органларида кўп йил самарали меҳнат қилганлиги, социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш ишидаги хизматлари учун Самарқанд область суди раисининг ўринбосари ўртоқ Екатерина Владимировна Скиданга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган юрист» фахрий унвони берди.

ҲУЖЖАТЛАР НАШР ЭТИЛДИ

«Варшава Шартномасида қатнашувчи мамлакатлар олий партия ва давлат арбобларининг учрашуви. Варшава, 1985 йил 26 апрель» деб номланган тўплам босмадан чиқди. Тўпламга бўлиб ўтган учрашув ҳужжатлари ва материаллари, дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида 1955 йил 14 майда Варшавада имзоланган Шартнома тексти ҳам киритилган.

Тўпламни Сиёсий адабиёт нашриёти чиқарди.

(ТАСС).

ЧЕТ ЭЛЛАРДА
ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТЛАР • ШАРҲЛАР

ВЕНАДАГИ УЧРАШУВЛАР

ВЕНА, 16 май. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико Италия ташқи ишлар министри Ж. Андреотти билан учрашди.

Бўлиб ўтган фикрлашувлар ҳар иккала томон Европада ва бутун дунёда хавфсизликни мустаҳкамлашнинг энг муҳим проблемалари юзасидан кўпроқ ҳамжиҳатликка интилаётганлигини тасдиқлади.

А. А. Громико ва Ж. Андреотти Совет Иттифоқи билан Италия ўртасидаги икки томонлама муносабатларга оид баъзи масалаларни ҳам принципиал жиҳатдан муҳокама этдилар, бунда ҳар икки томон ишни ҳам сиёсий, ҳам бошқа соҳаларда алоқалар ва мулоқотларни янада ривожлантириш сари олиб бориш ниятида эканлигини изҳор қилди.

* * *

Бугун А. А. Громика ГФР федерал канцлерининг ўринбосари, ташқи ишлар министри Г. Д. Геншер билан суҳбатлашди.

Дунёдаги ишларнинг аҳволини муҳокама қилиш чоғида Совет томони космик фазо ҳарбийлаштирилишига йўл қўймаслик вазифасини алоҳида кўрсатиб ўтди. А. А. Громико шуни қайд этдики, ГФР ҳукумати Американинг зарбдор космик қуроллар яратиш режаларини амалга оширишга қўшилиб, шу сабабли мавжуд ҳарбий-стратегик мувозанатнинг издан чиқиши оқибатлари учун АҚШ маъмурияти билан бирга жавобгарликни ўз зиммасига олади.

Суҳбатда Совет Иттифоқи билан ГФР ўртасидаги икки томонлама муносабатларга оид баъзи масалалар ҳам тилга олинди.

* * *

Бугун бу ерда А. А. Громико Австрия федерал канцлери Ф. Зиновац билан учрашди.

Ҳамжиҳатлик вазиятида ўтган суҳбатда иккала томон СССР билан Австрия Республикаси ўртасида турли соҳаларда самарали ҳамкорлик қилиш ҳамда уни ривожлантиришга қаратилган ва ўзини оқлаган йўлни давом эттиришдан манфаатдор эканлигини тасдиқлади. 1955 йилги Австрия давлат шартномаси ва Австриянинг доимий бетарафлик статуси ана шу йўлнинг негизидир. Федерал канцлернинг 1984 йил ноябрида Совет Иттифоқига қилган визити вақтида эришилган аҳдномаларни томонлар амалда рўёбга чиқариши иккала мамлакат ўртасида яхши қўшничиликни янада мустаҳкамлашга кўмаклашади, деб ишонч билдирилди.

Халқаро проблемаларни муҳокама қилиш чоғида ҳар иккала томон қуролланиш пойгасини жиловлашга ва ядро уруши хавфини тугатишга, халқаро ишонч ва давлатлар ўртасида амалий ҳамкорлик муҳитини вужудга келтиришга актив кўмаклашишга тайёр эканлигини билдирди.

* * *

А. А. Громико Австрия ташқи ишлар министри Л. Грац билан учрашди.

Министрлар халқаро масалалар юзасидан фикрлашиб олиш чоғида тинчлик ва халқаро хавфсизликни сақлаб қолиш ишида барча давлатларнинг куч-ғайратларини активлаштириш, қуролланиш пойгасини, айниқса ядровий қуролланиш пойгасини тўхтатиш ҳамда космос ҳарбийлаштирилишининг олдини олишга доир самарали чораларни кўриш ғоят зарур эканлигини таъкидладилар.

Шу муносабат билан А. А. Громико Австрия томонининг эътиборини Совет Иттифоқининг янги тинчлик ташаббусларига, жумладан Совет Иттифоқи Европада ўзининг ўртача олисликка учириладиган ракеталарини жойлаштирмай ва бошқа жавоб чораларини кучайтирмай қўйганлигига жалб қилди.

Л. Грац Женевадаги Совет—Америка музокараларида, шунингдек қурол-яроғларни чеклаш ва қисқартириш масалалари кўриб чиқилаётган бошқа халқаро анжуманларда ижобий натижаларга эришиш кераклигини ёқлаб фикр билдирди.

Ўзаро манфаатли икки томонлама Совет—Австрия муносабатларининг аҳволидан ҳар иккала томон мамнуният изҳор қилди ва шу муносабатларни янада ривожлантиришдан иккала томон манфаатдор эканлигини тасдиқлади.

* * *

А. А. Громико ЮСФР ташқи ишлар иттифоқ секретари Р. Диздаревич билан учрашди.

Дўстона руҳда ўтган суҳбатда министрлар СССР билан ЮСФР ўртасидаги икки томонлама муносабатларнинг ривожига ижобий баҳо бердилар, ўзаро келишиб олинган принциплар ва аҳдномалар асосида, иккала мамлакат халқлари, тинчлик ва социализм иши манфаатлари йўлида ўз ўрталаридаги дўстликни янада мустаҳкамлаш ва ҳамкорликни чуқурлаштириш керак деган фикрни билдирдилар.

Европада ҳозирги вазиятни муҳокама қилиш чоғида А. А. Громико билан Р. Диздаревич ўз мамлакатлари Умумевропа кенгашининг Якунловчи актига содиқ эканликларини тасдиқлаб, СССР ва Югославия Стокгольм конференцияси ишининг, шунингдек бундан ўн йил муқаддам Хельсинкида бошланган Умумевропа жараёни доирасида ўтказилаётган бошқа учрашувларнинг муваффақиятига кўмаклашишга қатъий аҳд қилганлигини билдирдилар.

Улар икки шонли сана — фашизм устидан қозонилган Ғалабанинг 40 йиллиги билан мустақил ва демократик Австрияни тиклаш тўғрисидаги давлат Шартномаси имзоланганлигининг 30 йиллиги бир-бири билан боғлиқ эканлигини қайд этиб ўтиб, барча давлатлар иккинчи жаҳон уруши ва урушдан кейинги ривожланиш якунлари натижасида таркиб топган территориал-сиёсий реалликларга қатъиян риоя этишлари ва уларни ҳурмат қилишлари муҳим аҳамиятга эга эканлигини уқтирдилар.

* * *

А. А. Громико Австрия Коммунистик партиясининг раиси Ф. Мури билан учрашди. А. А. Громико билан Ф. Мури ўртасида сидқидиллик, ўртоқлик вазиятида суҳбат бўлиб ўтди.

Ф. Кастро қабулида

ГАВАНА, 16 май. (ТАСС). Куба Компартияси Марказий Комитети ва Республика Давлат Кенгашининг таклифига биноан фашизм устидан қозонилган Ғалабанинг 40 йиллигига ва СССР билан Куба ўртасидаги дипломатия муносабатлари қайта тикланганлигининг 25 йиллигига бағишланган тантаналарда иштирок этиш учун бу ерга дўстлик визити билан келган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси М. С. Соломенцев Куба Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, республика Давлат Кенгаши ва Министрлар Советининг Раиси Фидел Кастро томонидан қабул қилинди.

Суҳбат давомида Совет—Куба муносабатларига доир турли масалалар, шунингдек айрим халқаро проблемалар юзасидан фикрлашиб олинди. Самимий, дўстона вазиятда ўтган суҳбат барча муҳокама қилинган масалаларда тўла ҳамжиҳатлик ва қарашлар бирлигини тасдиқлади.

Ф. Кастро М. С. Соломенцев бошчилигидаги совет делегацияси шарафига қабул маросимини уюштирди.

СОЦИАЛИЗМ ОДИМЛАРИ

ИҚТИСОДИЙ ИНТЕГРАЦИЯ САМАРАСИ

● ПРАГА. Копршивница шаҳридаги «Татра» автомобилсозлик заводини Чехословакияда социалистик иқтисодий интеграциянинг самараси, деб атамоқдалар. Бу бежиз эмас. Корхона тамғаси қўйилган қудратли юк машиналари ГДР ва Венгрия, Руминия ва Болгария, Польша ва Совет Иттифоқида пухта ишламоқда. Чехословакия Копршивницадаги улкан автомобиль корхонаси эҳтиёжлари учун Совет Иттифоқидан технология асбоб-ускуналарининг анчагина қисмини, Болгариядан станоклар ва автокарлар ГДРдан, серунум пресслаш машиналари, Венгриядан пўлат конструкциялар ва электрон техника сотиб олмоқда. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар заводни кенг кўламда реконструкция қилишда фаол қатнашдилар. Натижада корхона «Т—815» типидаги янги машинани кўплаб ишлаб чиқаришни ўзлаштирди.

НОВАТОРЛАРНИНГ РЕСПУБЛИКА СЛЁТИ

● ПХЕНЬЯН. КХДР пойтахтида техника тараққиёти илғорларининг республика слёти бўлиб ўтди. Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш ва унинг ютуқларини практикага жорий этиш, мамлакат экономикасини интенсив ривожланиш йўлига ўтказишда ишлаб чиқариш новаторларининг актив иштирок этиши масалалари слётнинг диққат марказида бўлди. Ҳозирги вақтда олимлар, конструкторлар, рационализаторлар ва ихтирочиларнинг куч-ғайрати халқ хўжалигида тежамкорлик режимини кучайтиришга, шунингдек ишлаб чиқариладиган маҳсулот турини кўпайтиришга, унинг сифатини яхшилашга кўмаклашувчи асбоб-ускуналар ва технологияларни ишлаб чиқиш ҳамда жорий этишга қаратилган бўлиши зарур, деб уқтирилди слётда. Бу ишда мамлакатнинг меҳнат коллективларида техникавий ижодкорлик ҳаракатини кенгайтиришга муҳим роль ажратилмоқда. (ТАСС).

ҲИНДИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ БОШ МИНИСТРИ Р. ГАНДИНИНГ СССРга ВИЗИТИГА ДОИР

МУСТАҲКАМ НЕГИЗДА

ДЕҲЛИ, 16 май. (ТАСС). Ҳиндистон жамоатчилигининг кенг доиралари Ҳиндистон Республикаси Бош министри Ражив Гандининг Совет Иттифоқига қиладиган расмий дўстлик визитини табрикламоқдалар. Бу ерда нашр этиладиган «Совьет лэнд» журналига юбораётган мактубларида Ҳиндистоннинг таниқли сиёсат ва жамоат арбоблари Р. Гандининг СССРга визити ҳар иккала мамлакат ўртасидаги дўстлик ва кўп томонлама ҳамкорликни мустаҳкамлашга кўмаклашади, деб ишонч билдирмоқдалар.

Бизнинг дўстлигимиз Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон тинчлик ва ялпи хавфсизлик ишига қатъий иҳлосманд эканлигига асосланади, деб таъкидлайди ўз мактубида Махараштра штати ҳукумати министри Б. Савант. Ҳиндистон жамоатчилиги, деб ёзади у, Совет Иттифоқининг қуролланиш пойгасини жиловлаш ва ядро уруши хавфини бартараф этишга қаратилган тинчлик ташаббусларини қўллаб-қувватлайди.

СССР билан Ҳиндистон, деб таъкидлайди Гужарат штати ҳукумати министри А. Чоудхари, халқаро кескинликни юмшатиш, турли социал тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши учун изчил кураш олиб бормоқдалар.

Давр синовидан ўтган Ҳиндистон — Совет дўстлиги Осиёда ва бошқа қитъаларда тинчлик ва хавфсизликнинг муҳим омилидир, деб таъкидлади машҳур маданият арбоби Али Жафри.

ЯПОНИЯ. Токио яқинидаги Цукуба шаҳрида ташкил этилган «ЭКСПО-85» халқаро виставкаси ўз ишини давом эттирмоқда. «Уй-жойлар ва атроф-муҳит: фан ва техника — инсонга» шиори остида ўтказилаётган бу виставканинг экспозицияси фан-техника тараққиёти босқичлари ҳақида, космик тадқиқотлар соҳасидаги сўнгги ютуқлар, роботлар ва алоқанинг янги турлари ҳақида ҳикоя қилади

Суратда: «Цукуба Таро» деб аталган роботни кўриб турибсиз. Кўргазма павильонларидан бирида экскурсовод сифатида ишлаётган бу робот, томошабинларнинг кўплаб саволларига жавоб бермоқда.

Жапан пресс — ТАСС фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ШОИРИ УЙҒУН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 80 ЙИЛЛИГИГА

МИЛЛИОНЛАР БАХТИНИ КУЙЛАЙМАН!

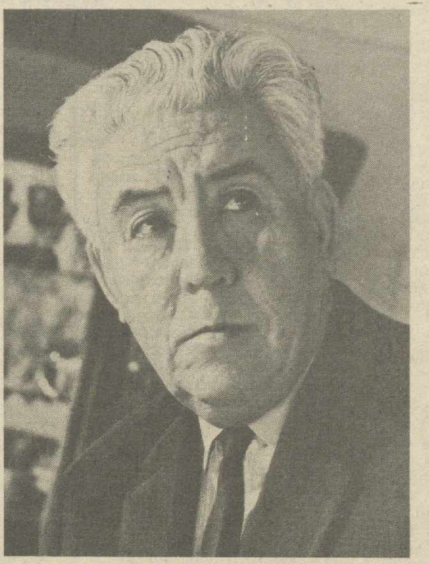

ЗАМОН КУЙЧИСИ

„ЖОНТЕМИР» поэмаси эълон қилинди-ю, Уйғун халқ ўртасида машҳур бўлиб кетди. Асар қўлдан-қўлга ўтиб ўқилди ва ҳозирги кунгача ўзбек совет поэзиясининг энг яхши намуналаридан бири сифатида яшаб келаётир.

«Жонтемир»нинг бунчалик машҳур бўлиб кетишига сабаб нима? Эндигина 26 баҳорни кўрган ёш Уйғун ижодида бу асар бурилиш ясади, муаллифини адабиёт оламига абадий олиб кирди, келгуси фаолиятини узил-кесил белгилаб берди. «Жонтемир»да Уйғуннинг поэтик истеъдоди яққол кўринди ва бу асар ўзбек адабиётида ёруғ бир юлдуз пайдо бўлаётганлигидан дарак берарди.

Уйғун бу поэмасида умумлашган пухта ижобий қаҳрамон яратишга сазовор бўлди. Жонтемир ҳаёти мисолида минглаб деҳқонларнинг ўтмишдаги оғир, ачинарли тақдирлари ва совет давридаги қувноқ турмушлари, меҳнат соҳасидаги муваффақиятлари чиройли, қизиқарли қилиб юксак бадиий шаклда ифода қилиб бериладики, буларни китобхон кучли ҳаяжонсиз ўқиши мумкин эмас. «Жонтемир» муаллифнинг ўзбек классик адабиётидан, рус классикларидан, халқ оғзаки ижодидан ўқиб-ўрганишининг, чуқур ижодий изланишларининг яхши самараси сифатида пайдо бўлганлиги сезилиб турибди.

Уйғуннинг шеърлари 1925 йилнинг бошларидан матбуотда кўрина бошлади. Унинг биринчи поэтик тўплами — «Баҳор севинчлари» тўрт йилдан кейин чоп этилади. Тўғри, бу тўпламга кирган шеърлар ичида ғоявий саёз, бадиий жиҳатдан заиф асарлар ҳам учрайди. Лекин шоирликка даъво қилишга арзийдиган, бадиий маҳоратнинг учқунини кўрсата оладиган поэтик асарлар ҳам бор эдики, улар «Жонтемир»дай поэма ёзилиши учун замин ҳозирлаган, унга эскизлар бўлишга хизмат қилган. Уйғун илк ижодининг аҳамияти ҳам мана шундадир.

Уйғун ижоди янги мазмун, ўзига хос характерлар, тасвирий воситалар билан, янгича услуб билан бойиб, такомиллашиб, ривожланиб борди. Санъаткорнинг биронта асари йўқки, унда даврнинг долзарб масалалари, улуғвор ўзгаришлар моҳияти, инсонлар қалбидаги орзу-умидлар, ҳис-туйғулар акс эттирилмаган бўлсин. Унинг бирин-кетин чоп этилган «Ҳикоялар», «Иккинчи китоб», «Қуёш ўлкасига», «Муҳаббат» тўпламларида ҳамда «Украина еллари», «Гуласал» поэмаларида муҳим воқеа ва ҳодиса, ҳаётдаги ва онгдаги улкан ўзгаришлар завқ билан куйланади.

Уйғун асарларидаги қаҳрамонлардан бири Назир ота сўзларини эшитиб, унга таҳсинлар айтгинг келади:

— Менга деса агар тош ёғмайдими?
Барибир, пахтани терамиз!
Бир дона ҳам кўсак қолдирмасдан,
Ҳукуматга тўплаб берамиз!

Назир ота, Карим, Гуласал, Башорат, Тожихон каби талай лирик, оригинал образлар орқали совет кишиларининг меҳнатсеварлиги, бой ички дунёси, янги социалистик ахлоқнинг тантанаси, Ватанга бўлган чексиз муҳаббатлари бадиий маҳорат билан очиб берилади.

ШОИР ИЖОДИГА чирой ва кўрк бағишлаган яна бир нарса — ундаги ватанпарварлик мотивларини чуқур ёритилишидир. Унинг илк шеърларидан бошлаб, кейинги асарларигача ватанпарварлик, гуманистик ва оптимистик туйғулар мана мен деб яққол кўриниб туради. Бу туйғулар, айниқса, санъаткорнинг Улуғ Ватан уруши даврида ёзган асарларида ўзининг кульминациясига етди.

Муқаддас Ватаним, жондан севганим,
Ўлсам айрилмасман қучоқларингдан!

Бу байт уруш йилларидаги шоир поэзиясининг эпиграфи, аниқроғи, бутун ижодининг эпиграфи қилиб олинса, тўғри бўлар эди. Бу ватанпарварлик ғоясини Уйғун барча асарларининг мағзиға сингдириб юборган.

«Зафар тароналари», «Ғазаб ва муҳаббат» тўпламларидаги барча поэтик асарлар Ватанимизга бўлган чексиз муҳаббат билан, фашист босқинчиларига кучли нафрат билан, адолатли ишнинг тўла ғалабасига ишонч руҳи билан суғорилган. Уйғуннинг, айниқса, улуғ синов йилларида ёзилган шеърлари ёшлар ўртасида, жангчилар ичида К. Симоновнинг «Мени кутгил», «Уни ўлдир» шеърларига ўхшаб машҳур бўлиб кетган эди. Унинг кўп асарлари бир неча фронт газеталарида босилиб чиқди, жангчиларимиз уларни қирқиб олиб, қайта-қайта ўқиганлар, севимли ёрларига ўзларининг шахсий қалб туйғулари, эзгу орзу-ниятлари сифатида юборганлар.

Тинчлик мавзуси — шоир асарларининг мазмуни ва моҳиятига кенг кириб борди. Тинчлик биз учун жуда ҳам қимматга тушганини чуқур тушуниб етган санъаткор бошқа қаламкаш дўстлари билан бор талант ва имкониятларини тинчликни сақлаб қолишга, урушнинг олдини олишга қаратди. У «Тинчлик куйлари», «Тинчлик кабутари», «Инсон ва фазо» каби қатор асарлар ёздики, улар янги уруш оловини ёқмоқчи бўлган империалистларга берилган қақшатқич зарба бўлди.

Биз уни халқлар ўртасидаги дўстликнинг оташин куйчиси, шонли партиямизнинг улуғвор ролини завқ билан мадҳ этувчи коммунист, келажакка ишонч билан тўғри қарай оладиган оптимист адиб сифатида яхши биламиз.

Унинг драматургияни ривожлантиришдаги хизматлари ҳам ҳазилакам эмас. Студентлар аудиториясига кирганимизда, колхозлар ва заводлар, маданият саройлари ва мактабларда китобхонлар билан учрашганимизда тез-тез қуйидаги мазмундаги саволларни эшитиб турамиз: «Уйғун поэзияда кучлими ёки драматургиядами?» Бу саволга битта жавоб —у ҳар икки жанрда ҳам кучли.

Санъаткоримиз қисқа вақт ичида йигирмадан ортиқ пьесалар ёзди. Ҳамза номидаги Ленин орденли Ўзбек Давлат академик драма театрининг репертуарини кўздан кечирсак, кўп спектакллар Уйғун пьесалари асосида яратилган. Саҳнага қўйилган «Алишер Навоий» (И. Султон билан ҳамкорликда ёзилган), «Ҳуррият», «Шубҳа», «Қотил», «Парвона», «Парвоз», «Абу Райҳон Беруний», «Абу али Ибн Сино», «Зебуннисо» ва бошқа асарлар шуни кўрсатадики, Уйғун драматургияси ўзининг баркамоллиги билан давр талабларига жавоб бераётир. «Алишер Навоий»нинг 700 мартадан ортиқ, «Парвона»нинг 800 га яқин саҳнага қўйилишида ҳам маъно бор.

УЙҒУН драматургияси Бутуниттифоқ миқёсига дадил қадам билан чиқиб борди. «Алишер Навоий», «Қалтис ҳазил», «Навбаҳор», «Ҳуррият», «Шубҳа», «Парвона» каби асарлари қардош республикалардаги қатор театрларнинг репертуарини безади. «Парвоз» эса кўпмиллатли совет драматургиясида яратилган энг яхши пьесалар қаторида СССР Маданият министрлиги томонидан Бутуниттифоқ саҳнасига тавсия этилди.

Уйғун пьесаларида фалсафий фикрни изҳор қилишга, чиройли бадиий шакллар топишга, катта мазмунни содда ва қисқа жумлаларда ифодалашга, жўшқин ҳис-туйғулар бера олишга, ғоят ҳаяжонли ишқ ҳароратини мукаммал ифода этишга, муболағалар, ўхшатишлар, мақолларни ўринли, жой-жойида ишлатишга, вазнларни равон, ўйноқи қилиб тузишга, характерларнинг табиий чиқишига ва пухта бўлишига эришилган.

Уйғун кўпқиррали санъаткор. У атоқли шоир, машҳур драматурглигидан ташқари, истеъдодли адабиётшунос, танқидчи, талантли таржимон, йирик жамоат арбоби ҳамдир. У, айниқса, Самарқанд университетини битиргандан кейин, А. С. Пушкин номидаги Тил ва адабиёт институтида илмий ходим, сектор мудири лавозимларида ишлаган (1938—1943) вақтларида ўзбек адабиётига ва унинг назариясига оид актуал масалаларни кўтариб чиққан мақолаларни бирин-кетин эълон қилади ва адабиётшунос, танқидчи сифатида ҳам машҳур бўла бошлайди. Унинг «Адабиётда меньшевизмга қарши», «Переверзев назариясининг моҳияти нимадан иборат?», «Социалистик реализмни эгаллаш йўлида» (Ҳамид Олимжон билан ҳамкорликда ёзилган), «Навоийнинг «Чор девон»и ҳақида», «Муқимий» каби қатор мақолалари жиддий аҳамиятга эга. Уларнинг адабиётимиз тарихини, унинг назарий масалаларини партиявий нуқтаи назардан ўрганишда роли катта бўлган. Лекин унинг танқидий асарларига адабиётшунослигимизда дурустроқ эътибор берилгани йўқ.

Уйғун Л. Толстойнинг «Ҳожимурод» повестини, А. Чеховнинг «Олчазор», «Чайка» пьесаларини, В. Шекспирнинг сонетларини, И. Криловнинг масалларини, А. Пушкин, Т. Шевченко, А. Тўқай, Абай, Я. Коласнинг шеърларини миллий колоритни сақлаган ҳолда ўзбек тилига ағдариб, ўқувчиларимизни хушнуд этди.

1951—1954 йиллар мобайнида у республика Ёзувчилар союзи правлениесига раҳбарлик қилди. Уйғун бир неча чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати. Шу билан бирга у Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг аъзоси ҳамдир.

УЙҒУН асарлари кирмаган хонадон диёримизда йўқ. У қардош халқларнинг ҳам севимли шоири. Унинг адабиёт соҳасидаги ва жамоатчилик ишлари муносиб тақдирланган. У қатор орден ва медаллар билан тақдирланган. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби унвонига эга. Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреатидир. Куни-кеча унга СССР Олий Совети Президиумининг Фармони билан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди.

Ўзбекистон ССР халқ шоири, республика Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Уйғун, мана, 60 йилдирки, самарали ижод қилиб келмоқда. Ўзининг қуйидаги мисраларига тамомила содиқлигини у исбот этди:

Миллионлар бахтини куйлайман!
— Миллионлар бахтини!

Миллионлар бахтини куйлаган Уйғун бахтли санъаткордир ва шундай бўлиб қолади ҳам.

Ҳафиз АБДУСАМАТОВ,
Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати.

УЙҒУН,
Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

БАХТЛАР ВОДИЙСИНИНГ БОҒЛАРИ СЎЛИМ

КЕЛАЖАК ЎТМИШДАН ГЎЗАЛ

Келажак ўтмишдан гўзал дейдилар.
Нурли келажакда кўп бўлар тўйлар.
Келажакда ошар амалга, шаксиз,
Ўтмишда амалга ошмаган ўйлар.

Бора-бора, ҳасад, хиёнат,
Душманлик, ёвузлик унутилади.

Бора-бора севги, садоқат, дўстлик,
Қардошлик дунёни бўстон қилади.

Бора-бора жумла-жаҳонда тамом —
Ёвузлик ўрнини эзгулик олур.
Гўзал келажакда ҳукмрон бўлиб
Қардошлик, муҳаббат ва дўстлик қолур.

ДЎСТЛИК БЎСТОНИ

Озод диёримизнинг шавкату шони Тошкент.
Аллома халқимизнинг иқболи, жони Тошкент.

Тарихда номи машҳур, жангу жадалда ғолиб,
Доим зафар қозонган мардлар макони Тошкент.

Қўйнида кеча-кундуз порлар Ильич чироғи,
Нури билан нурафшон айлар самони Тошкент.

Республикамга лойиқ шавкати зўр пойтахтим,
Ҳур, бахтиёр элимнинг жону жаҳони Тошкент.

Бағрида ўсди яшнаб санъат, ҳунар, саноат,
Фазлу камолу, илму донишнинг кони Тошкент.

Бошдин-оёғи гулшан, гулзору, боғу бўстон,
Боғларга берган оро, боғлар боғбони Тошкент.

Кўркам, баланд бинолар, гўзал, олий саройлар,
Кўк тоқига чўзиб бўй ўсар ҳар они Тошкент.

Келса саёҳат айлаб дўстлар узоқ-яқиндан
Хурсанд бўлар уларни кўрган замони Тошкент.

Боғбону ишчи, деҳқон, олим, қурувчи, меъмор
Ижодидан яшарган дўстлик бўстони Тошкент.

Тинчлик ишига содиқ, эллар билан иноқ, дўст,
Аҳдини бузмагай ҳеч тинчлик қўрғони Тошкент.

Ленин даҳосидандир топган қадру камоли,
Ҳур, бахтиёр элимнинг жону жаҳони Тошкент.

ТУН ЛИРИКАСИ

Ойдин кеча, нурдан кулар
Гулларнинг лаби.
Булбул сайрар, ел шивирлар.
Шилдирар сувлар.

Дамлар ўтар аста, вазмин
Карвонлар каби,
Ва пайдарпай садоларни
Садолар қувлар...

Табиатнинг шеърияти
Сўнмас унида,
Қудрат сезиб, ҳиссим тошди
Гўёки булоқ.

Нур сочилган, гул очилган
Баҳор тунида
Абадият қўшиғига
Солардим қулоқ.

СОҲИЛДА

Анави, денгизга хаёлчан боқиб,
Соҳилда ўтирган ким бўлса экан!
Ишчими, олимми, билиб бўлмайди,
Дарҳақиқат билиш қийин дафъатан.

Кўзида кўзойнак, қўлида китоб,
Эгнида покиза, бежирим либос.
Фикрлари теран, суҳбати ширин,
Мулоҳазалари олимларга хос.

Олим деб ўйласам буларга қараб,
Ишчи бўлиб чиқди, билибман кейин.
Бу замонда илғор ишчини, дўстим,
Олимдан ажратиш жуда ҳам қийин.

Ишдагина эмас, дам олишда ҳам,
Ишчи билан олим ҳуқуқда бирдек.
Навбатдаги янги бир ихтирони
Ўйламоқда ишчи, хаёл суриб тек...

САРОБ ЭМАС

(ҚОРАҚУМ КАНАЛИДА)

Борми бизнинг қудратимизга
Бўйсунмаган биронта соҳа!
Сароб эмас, кўзга кўринган,
Қум қўйнида гуллаган воҳа.
Сароб эмас, ўзинг ичиб кўр,
Чўл бағрида оқаётган сув.

Сароб эмас биз яратган кўл,
Юлдузларни акс этган кўзгу.
Бу зилол сув қумнинг минг йиллик
Чанқоғини қондирган шароб.
Қаҳрамонлар ҳамла қилганда
Ҳатто қўрқиб чекинар сароб.

ҲАЙКАЛ

Ўлсам менга ҳайкал қўйманглар, деган,
Улуғ Толстойнинг васияти бор.
Шу сабабдан унинг муборак қабри,
Ҳашамсиз, ҳайкалсиз—оддий бир мозор.
Ҳайкал одамларнинг хотирасини
Абадий сақламоқ учун қўйилур.
Қадрдон кишининг севикли номи
Ўчмасин деб мармар тошга ўйилур.

Аммо ҳайкалсиз ҳам у буюк зотнинг
Ёрқин хотираси сақланур абад.
Халқлар, асрларнинг тасаввурида
Юз том асар билан кўтаради қад.
Ҳар бир шоҳ асари унга бир ҳайкал,
Шу шоҳ асарларда ўлмас ҳаёти.
Совуқ мармар тошга эмас, халқларнинг
Иссиқ юрагига ўйилган оти.

ҚАРДОШЛАР, ҚАЛАМДОШЛАР ТАЪРИФИ

КАМОЛОТ

Уйғун, энг аввалю, лирик шоир, Николай Асеевнинг сўзи билан айтганда, ўз истеъдодининг йўналиши бўйича «вужуд-вужудига қадар лирикдир». Бугунги кунда Уйғуннинг етук таланти камолот даврига эришган ҳамда у яратган энг яхши ижод самаралари йиллар синовидан муваффақиятли ўтди. Эндиликда унинг лирикаси рус китобхонлари қалбига ҳам етиб борди ва дилларни тобора забт этмоқда. Уйғун ниҳоятда ёрқин, тўла маънода замонавий, миллийлиги, мавзуси, сўз қурилиши ва луғат составни нуқтаи назаридан «шарқона», шу билан бирга Ўрта Осиё ранглари ва жилваларини ўзида акс эттирган шоирдир.

Вера СМИРНОВА.

ИЖОДНИНГ ШАРАФЛИ ЙЎЛИ

Уйғун машаққатли ва шарафли ижод йўлини босиб ўтган халқ шоири, кўзга кўринган жамоат арбобларидан бири. Йигирма ёшли бошловчи шоирдан ҳозирги замон шеърияти ва драматургиясининг классигигача бўлган масофани дафъатан босиб ўтиш осон иш эмас. Номи совет адабиётида, хусусан совет поэзиясида жаранглаб турган Уйғуннинг асарлари Украинага ўз уйига киргандек кириб келмоқда.

Иван ЛЕ.

УМРИ УЗОҚ АСАРЛАР

Уйғун асарлари умрбоқий асарлардир. Адабиётга, халққа, Ватанга, буюк ва муқаддас ишга хизмат учун келган шахсларнинг асарлари доимо севимли, умрбоқий бўлади. Шарафли, қуёшли санъат йўлининг фидокор, мубориз йўлчиси, дўстлик, қардошликнинг толмас жарчиси Уйғун шеърияти доимо ёш шеъриятдир. Инқилоб баҳорини, инсон саодатини, Ленин ишининг тантанасини муҳаббат билан, илҳом билан тараннум этган ҳамқалам дўстим Уйғуннинг ижодий ютуқлари мени беҳад севинтиради.

Сулаймон РУСТАМ.

ИЖОДИЙ ГУРУНГ. Суратда (ўнгдан чапга) Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Уйғун Эркин Воҳидов, Саид Аҳмад ва Мирмуҳсин билан.

ШОИРНИНГ ХИТОБИ

1942 йил... Мен Уйғуннинг «Қор» шеърини тинглаганимда фашист босқинчиларига қарши мардона курашаётган она Белоруссиямнинг қор босган ўрмонлари кўз олдимга келди. Фашистларга кафан бўлсин қор, деб қилган шоирнинг хитоби ҳамон қулоғим остида жаранглаб турибди.

Мен мазкур шеърни белорус тилига таржима қилганман.

Эди ОГНЕЦВЕТ.

АДАБИЁТЛАР ДЎСТЛИГИНИ УЛУҒЛАБ

Уйғун ўзбек шеъриятининг ёруғ юлдузларидан бири бўлиб, поэзия осмонида чарақлай бошлаганидан бери қозоқ шеърияти дўст адабиёт эканини унутгани йўқ. У ўттизинчи йилларнинг ўрталарида қозоқ шеъриятининг юксак намуналарини ўзбек тилига ағдариб, ўзбекча гапиртирди.

Бугунги кунда Уйғун ўзбек адабиётининг намояндалари сирасига киради. У совет адабиётининг йирик шоири, драматурги!

Абдулла ТОЖИБОЕВ.

БИРОДАРЛИГИМИЗ ҚАДИМДАН ЖУДА...

Уйғун... Бу ном қозоқ шеърхонлари учун ҳам азиз. Зеро, шоирнинг ўзи «Қозоқ қардошимга» шеърида айтганидек: «Бизнинг дўстлигимиз қадимдан жуда, Қиз олиб, қиз бериб, бўлганмиз қуда...»

Ўзбек адабиёти дурдоналари қозоқ китобхонлари меҳрини қозонишида, қозоқ адиблари асарлари эса ўзбек халқининг маънавий мулкига айланишида Уйғуннинг хизмати беқиёсдир. Абайнинг, қозоқ шеъриятининг бошқа намояндалари асарларини ўзбек шеърхонлари унинг таржимасида севиб ўқишаётир. Айни чоғда Уйғун шеъридан баҳра олмаган киши ҳам Қозоғистонда кам топилади. Шу боис бўлса керак, унга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилиши асл шеърхонларнинг шодиёнасига айланиб кетди.

Умрингиз боқий бўлсин, устоз!

Қалдибек СЕЙДАНОВ,
доцент.

ҒАРАЗНИ ЕНГГАН ҒАЗАБ

ҲАЖВИЯ

Нозимжон Носиров адабиёт дарсини энди бошлаган эди, ногоҳ эшик очилди-ю, Пинҳонқул Ёзарбоевнинг башараси кўринди. Табиийки, болаларнинг нигоҳи унга йўналди. Эшикка яқин жойда тик туриб шеър ўқиётган Нозимжон ака енгил бир ҳаракат билан эшикни ёпди ва давом этди:

— Тавба...
Бу лаънати, асти,
нима қилади?
Қани энди бўға бошласам!
Иложи бўлса-ю
лаънатини
Тилка-тилка қилиб
ташласам!

«Назир отанинг ғазаби». Муаллим тилидан янграётган бу ғазаб эшик ортидаги Пинҳонқул Ёзарбоевнинг қўлидаги магнитафон лентасига шундоғича муҳрланиб қолаверди.

Уч кундан сўнг ўқитувчилар орасида миш-миш тарқалди, нима эмиш, юқоридан комиссия келармиш. Пинҳонқулнинг қўлида фактлар бор эмиш, текшир-текшир бўлармиш.

Ҳа, текшир-текшир ҳам бўлди. Натижаси муҳокама қилинди-ю, Нозимжон Носиров яхши ишлагани эвазига раҳматнома, Пинҳонқул Ёзарбоев эса кишиларнинг тинчини бузгани, фисқ-у фасод билан шуғуллангани учун ҳайфсан олди.

Қ. НОРБОЕВ

БИЗНИНГ КАЛЕНДАРЬ

ОЗОДЛИК ЙЎЛИДА

АУГУСТО СЕСАР САНДИНО ТУҒИЛГАН КУННИНГ 90 ЙИЛЛИГИГА

1979 йил июлида Никарагуада антиимпериалистик халқ инқилоби ғалаба қозонди. Сомосанинг оилавий қонли диктатураси ҳалокатга учради. Инқилобга сандиночилар миллий-озодлик фронти раҳбарлик қилди. Бу фронт Никарагуанинг миллий қаҳрамони, 1927-1934 йилларда Америка босқинчиларига қарши олиб борилган озодлик курашининг доҳийси Аугусто Сесар Сандино (1895-1934) номи билан аталади.

Аугусто Сандино узоқ йиллар мобайнида маҳаллий олигархия ва АҚШ империализми ҳукмронлиги остида эзилиб ётган, хору зор бўлган юртини оташин муҳаббат билан севарди. Ундаги ишонч, қаҳрамонлик, юксак истеъдод ўзи ҳаётлиги пайтида бўлгани каби вафотидан кейин ҳам Никарагуа халқини жангга отлантирди. Унинг руҳи, у бошлаб берган ҳаққоний иш ҳозир ҳам никарагуаликларга ички ва ташқи душманларнинг ҳамлаларини мардонаворлик билан енгишга кўмаклашмоқда. Аугусто Сандинонинг яна бир ажойиб фазилати шунда эдики, у АҚШнинг агрессив сиёсатини тинмай фош қиларди.

Жўшқин ватанпарвар ва она юрти озодлиги учун толмас курашчи бўлган Сандино ҳақиқий интернационалист ҳам эди. У Лотин Америкаси мамлакатларининг АҚШ хавф-хатари олдида жипслашиши зарурлигини чуқур англарди. «Озод кишилар генерали» деб ном олган Сандино армиясида қитъанинг 20 та мамлакатига мансуб кишилар жанг қиларди. Сандино қардош республикаларга уларнинг империализмга қарама-қарши туришида ёрдам беришни ўзининг олий бурчи деб биларди. «Фақат ишчилар ва деҳқонларгина охиригача борадилар, деган эди, у — фақат уларнинг уюшқоқлилиги ғалабани таъминлайди. Мамлакатнинг барча табиий бойликлари, фойдали қазилмалари, заводлари, фабрикалари миллатнинг хусусий мулки бўлиб қолиши керак».

Никарагуа халқи Сандино номини муқаддас билиб эъзозламоқда. Унинг издошлари ўз мамлакатларини Шимолий Америка империализмидан озод қилиш учун кураш байроғини баланд кўтардилар. Сандиночилар миллий-озодлик фронтининг асосчиларидан бири Карлос Фонсека: «Сандино Лотин Америкаси халқларининг империалист янкиларга қарши бутун аср давомида олиб борган кураши рамзи бўлиб қолди», — деб ёзган эди.

Никарагуада халқ революциясининг амалга оширилганлиги, бу инқилоб байроғига миллий қаҳрамон номининг ёзиб қўйилганлиги Аугусто Сесар Сандинога қўйилган энг зўр ёдгорликдир.

СИЗГА ҚАНДАЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШЯПТИ?

ЯНА БОЗОРЛАР ҲАҚИДА

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ГАЗЕТАСИ ВА БУХОРО ОБЛАСТЬ ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИНИНГ ҚЎШМА РЕЙДИ

ХАРИДОРЛАР НЕГА РАНЖИМОҚДА?

Бухоронинг Тўқимачилар шаҳарчасидаги колхоз бозоридамиз. Замонавий лойиҳа асосида қурилган салобатли бозордаги қатор пештахталар ва сабзавот дўконларида маҳсулот кам, ҳаммаёқ жимжит. Одатда бозор харидорлар билан гавжум, сершовқин бўларди. Онда-сонда бу ерга келган кишилар ҳеч нарса харид қилолмай кетишяпти.

— Шу ҳам бозор бўлди-ю, — деди Тиллабобо Қиличев. — Картошка, пиёз сотиб олгани Бухоро районидаги «Ленинизм» колхозидан келгандим. Уруш инвалидиман. Энди уч-тўрт чақирим йўл юриб катта колхоз бозорига боришим керак...

— Бозор харидорлар учун ноқулай жойда қурилган, — баҳона қилди бозор директори Мирзо Очилов. — Транспорт қатнамайди. Биноларимиз маҳаллий иқлимга мослаштирилмаган. Қишда совуқ, ёзда иссиқ. Бухоро, Вобкент районларидаги 10 та колхоз билан шартнома тузгандик. Улар бозоримизни қишин-ёзин мева, сабзавот, полиз ва ошкўклар билан таъминлаб туришга сўз беришган. «Маданият», «Правда», «Ленин йўли», «Ленинизм», Энгельс номли ва «Москва» колхозлари шартномадаги маҳсулотларнинг 10 процентини ҳам келтиришмаяпти. Область савдо бошқармаси ва матлубот жамияти правлениесига қарашли савдо ташкилотлари бозорда ҳар ой ва ҳафтада озиқ-овқат, уй-рўзғор, кийим-кечак ҳамда мева-сабзавот ярмаркалари ташкил этиш, доимий магазинлар очишга ваъда беришганди. Ваъда ваъдалигича қоляпти.

Пештахталари бўм-бўш, харидорсиз бозор, бозорми? Тўқимачилар шаҳарчасидаги колхоз бозорининг бир кунлик савдо тушумини ҳисоблаб кўрсак, 30 — 50 сўмдан ошмайди. Бозор маъмурияти штатида ишловчи директор, бухгалтер, ҳисобчи, савдо хизмати кўрсатиш бюросининг мудири ва бошқаларни қўшиб ҳисоблаганда ойига 1000 сўмдан зиёд иш ҳақи сарфланаркан. Уловидан тушови қиммат, деб шуни айтсалар керак-да.

Бухоро шаҳридаги Катта колхоз бозори, «Усти ёпиқ», «Пожарка», «Яшил» деган номлар билан юритиладиган бозорларда ҳам аҳвол шундай. Ҳар боғламида 7-8 донадан редиска, кўк пиёз, боғлами бармоқдек келадиган ошкўкларнинг ҳар бирини 30-35 тийиндан сотишяпти. Қўлида ҳеч қандай ҳужжати бўлмаган Феруза Мирзаева, Робия Ёқубова, Сабира Барноева, Адолат Иброҳимова сингари пулга тузоқ қўйган сабзи, пиёз ва кўкфурушлар атиргулнинг донасини 1 сўмдан, пиёз ва сабзининг ҳар килограммини 1-1,5 сўмдан пулга чақишяпти. Самарқанд область Булунғур районидаги Навоий номли совхоздан Узоқбой Мўминов, Жиззах область Бахмал район «Гулбулоқ» совхозидан Эгам Жалилов, Ўрозали Ғозиевлар эса картошканинг ҳар килограммини 1 сўм 20 тийиндан камига сотишмайди. Шаҳар озиқ-овқат ва кооператив савдосига қарашли барча павильонларда эса тураверib чанг босиб кетган консерва ҳамда бошқа республикалардан келтирилган мева шарбатларидан бўлак ҳеч вақо йўқ. Биз Ғиждувон, Когон, Вобкент, Свердлов ва Қоракўл шаҳарларидаги колхоз бозорларида ҳам ана шундай ачинарли ҳолга дуч келдик.

Шаҳар аҳолисини зарур қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан узлуксиз таъминлашда бозорларнинг роли катта. Аммо ана шу жойлардаги давлат магазинларига сифати бозордагидан қолишмайдиган мева, сабзавот, ошкўклар келтириб турилса, бозорлардаги нарх бунчалик кўтарилмаган, харидорларни ранжитаётган олиб-сотарларга кенг йўл очилмаган бўларди.

ЛОҚАЙДЛИКМИ, ЭЪТИБОРСИЗЛИК?

— Бозорлардаги мева ва сабзавот дўконлари нега бўм-бўш, нега бу йил шундай маҳсулотлар камчиллиги сезилди? — деган савол туғилади.

Область матлубот жамияти правлениесининг раиси А. Абдурасулов ҳам, савдо бошқармаси бошлиғи Б. Шодиев ва бошқа савдо ташкилотларининг раҳбарлари ҳам бу саволга деярли бир хил жавоб қилишди:

— Биринчидан, ўтган йил мева, сабзавот, полиз, картошка ва узум маҳсулотларини ғамлаш планлари бажарилмади. Иккинчидан, ғамланган маҳсулотларни шу кунгача сақлашни эплай олмадик.

— Нега? — деган саволимизга жавобан улар елка қисиб қўяқолишди. Қишнинг қаттиқ келганлиги сабаб бўладими? Унда самарқандлик ва жиззахлик деҳқонлар мева-сабзавотларини шу кунга қадар асраб, сақлаган эканлар, уларнинг бу борадаги тажрибаларини ўрганиб, амалда қўлланиш ҳақида нега қайғурилмаяпти?

Шуни таъкидлаш керакки, областдаги давлат ва кооператив савдоси системасида, мева-сабзавотчилик хўжаликлари ва қишлоқ хўжалик органларида мева, сабзавот, узум, полиз ва картошка маҳсулотларини мавсумлараро сақлаш, ғамланган маҳсулотларни то янги ҳосил етгунга қадар етказишни таъминлашда, моддий жавобгар раҳбар кадрлар билан ишлашда ҳамон кўзбўямачиликларга, эътиборсизликка йўл қўйилмоқда. Масалан, давлат савдоси системаси бўйича ўтган йил ғамлангандан 1985 йил ҳисобига 5800 тонна картошка, 3590 тонна сабзавот, 2400 тонна пиёз, матлубот жамиятлари бўйича эса 1150 тонна картошка, 2590 тонна сабзавот, 2100 тонна пиёз ва бошқа хил қишлоқ хўжалик маҳсулотлари олиб қолинган эди. Ҳозирги кунда бундан асар ҳам йўқ. Ҳаммасини совуқ уриб, омборхоналарда чириб кетган эмиш! Бу лоқайдликми ёки эътиборсизлик? Айни кунда халққа баҳона, важ-корсон эмас, картошка, пиёз, сабзавот керак! Буни ўз омборларидаги запасни бемалол ҳаржлаб юрган савдо ташкилотлари ва қишлоқ хўжалик органлари раҳбарлари тушунишни исташмаяпти.

Матлубот кооперациясига қарашли танлаб текширилган атиги бешта ташкилотда сабзавот, мева маҳсулотларини сақлаш қоидалари бузилгани, моддий-техника базаси йўқлиги, маҳсулот сифати устидан назоратнинг бўшлиги, маҳсулот ғамлаш пайтида ўзибўларчилик ва масъулиятсизликка йўл қўйилганлиги сабабли 661 тонна маҳсулот истеъмолга яроқсиз топилгани аниқланди. Бундан кўрилган зарар 122 минг сўмни ташкил этади. М. Содиқова директор бўлган «Бухарагорпишчеторг», Г. Обидов, М. Файзиев, С. Саломов, Р. Қулиевлар раҳбарлик қилаётган «Амубухараканалстрой», «Ирстрой» ва «Ирсовхозстрой» трестларига қарашли ишчилар таъминоти бўлимларида аҳвол бундан ҳам ачинарли. Давлатга ва халққа келтирилган катта миқдордаги моддий зарарни ким тўлдиради?

Партия ва ҳукуматимиз кадрлар сиёсатини кун тартибига қатъий қўяётган бир пайтда «Горпишчеторг» директори М. Содиқованинг кадрлар билан ишлаш ва уларни тарбиялаш соҳасидаги иш усули талабга жавоб бермайди. Базалар ва дўконларда 1292 тонна сабзавот ва мева чириб, яроқсизланиб турган бир вазиятда, у 30 нафар ходими билан давлат ҳисобидан 5880 сўм харжлаб Рига шаҳрига саёҳатга жўнаганини қандай тушунмоқ керак? Яна бир мисол: 1983 йилнинг сентябрида йирик сабзавот базасига ошпаз Ҳ. Ҳафизов директор этиб тайинланди. Кўпга бормай у база фаолиятини издан чиқаргани учун халқ контроли комитетининг аралашуви билан ишдан четлатилди. М. Содиқова эса унинг ўрнига касби педагог бўлган Х. Саиджоновни танлади. Хўжасизлиги учун ишдан бўшатилган собиқ омборхона мудири З. Комилов эса йирик сабзавот магазинига мудир этиб қўйилди. Шунингдек, текширув чоғида халқ назоратчиларини ҳақорат қилган 3-сабзавот дўкони сотувчиси Л. Байрамовани тартибга чақириш ўрнига, буни ҳимоя қилиб келяпти. Бундай мисолларни бошқа савдо ташкилотлари мисолида ҳам келтириш мумкин.

Шу ва шунга ўхшаш нуқсонлар аҳолини йилнинг ҳамма фаслида сабзавот, мева, полиз ва картошка маҳсулотлари билан узлуксиз таъминлашни йўлга қўйишда жиддий ҳалал бермоқда. Бухоро бозорларида ва дўконларида юз бераётган кўнгилсиз аҳволга қачон чек қўйилади?

Б. ЁДГОРОВ,
Бухоро область халқ контроли комитетининг инспектори,

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

БУГУН — ХАЛҚАРО МУЗЕЙЛАР КУНИ

ДУРДОНАЛАР ХАЗИНАСИ

ЮНЕСКО қошидаги музейлар фаолиятини координациялаштириш бўйича халқаро марказ — ИКОМнинг қарори билан 1978 йилдан бошлаб ҳар йили 18 май — Халқаро музейлар куни сифатида нишонланмоқда. Бу — халқаро алоқаларда жаҳон маданиятини бойитиш ҳамда халқлар ўртасидаги ўзаро ишончни мустаҳкамлашда музейларнинг ўсиб бораётган мавқеидан дарак беради.

Совет Иттифоқидаги барча музейлар халқаро ҳамкорликнинг маданий алоқалар программасида актив қатнашмоқда. Улар дунёнинг 120 мамлакати билан маданий алоқа ўрнатган. Бунда республикамиздаги музейлар ҳам фаол иштирок этаётганлиги қувончлидир. Чунончи, «СССР музейлари фондидан 100 дурдона» ва СССР Фанлар академияси томонидан ташкил қилинган кўргазмаларда Ўзбекистон музейларининг экспонатлари ҳам намойиш қилинди. Бу кўргазмалар Японияда катта муваффақият қозонди.

Шу кунларда музейлар халқимизнинг қаҳрамонона анъаналари, янгича урф-одатларни ва энг муҳими, совет турмуш тарзини кенг миқёсда аниқ ва ишонарли тарғиб қилишга эътиборни кучайтирмоқдалар. Музейлар — қутлуғ зиёратгоҳлардир. Улар коммунистик тарбиянинг таъсирчан воситаси сифатида партия сиёсатини кенг оммага етказишдек олижаноб вазифага хизмат қилаверади.

Суратда: Ўзбекистон ССР халқ амалий санъати музейи залида.

В. Молгачев фотоси.

СПОРТ

ВЕЛОПОЙГА:

МАРРАДА БИРИНЧИ

Минск шаҳрида ўтказилаётган халқаро мусобақада тошкентлик Жамолиддин Абдужабборов муваффақият қозонди. У 80 километр масофадаги 20 та оралиқ маррали пойгада 35 очко жамғариб, биринчи бўлди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети соврини учун республикамиз шаҳарлари бўйлаб ўтказилаётган кўпкунлик пойга иштирокчилари ҳам қимматли очколар тўплашга ҳаракат қилишмоқда. Тошкентдаги «Пахтакор» стадиони атрофида ўтказилган дастлабки пойгада қозоғистонлик И. Юсупов ғалаба қозонган эди. Тошкент—Ангрен—Қўқон йўллари бўйлаб давом этган мусобақаларда халқаро классдаги спорт мастери, куйбишевлик Николай Косарев зафар қучди. Кеча пойга иштирокчилари Қўқон шаҳрида 25 километрли масофа бўйлаб шахсий пойгада қатнашдилар.

СОВРИНЛАР ВА ЎРИНЛАР

● **ШАХМАТ.** **Волгоградда ўтказилаётган мамлакат чемпионатида республикамиз етакчи шахматчилари қатнашмоқдалар. Ўзбекистон — Тожикистон терма командалари учрашувида 6,5:1,5 ҳисоби қайд этилди.**

● **ФУТБОЛ.** **Иккинчи лиганинг Ўзбекистон зонасида Халқободнинг «Соҳибкор» командаси 15 очко билан ягона пешқадам бўлиб турибди. Фарғонанинг «Нефтяник» коллективида 13 та, Самарқанд динамочиларида 10 та очко бор.**

● **САМБО.** **Самарқандда якунланган Ўзбекистон чемпионатида тошкентлик полвонлар команда ҳисобида биринчи ўринни эгаллашди.**

КИТОБ ЖАВОНИНГИЗГА

Ўзбекистон ССР «Медицина» нашриёти қуйидаги китобларни босмадан чиқарди:

Я. БОХМАН. Онкогинекологиядан лекциялар. 304 бет. Баҳоси 1 сўм 50 тийин (рус тилида).

Китобда аёл таносил органлари хавфли ўсмаларининг профилактикаси, диагностикаси ва уларни даволашга оид маълумотлар жамланган.

Н. ШОМАТОВ, Т. УНГБОЕВ, К. ПРИМОВ. Болдир-товон бўғими шикастланишининг диагностикаси ва уни даволаш. 80 бет. Баҳоси 35 тийин (рус тилида).

Болдир-товон бўғимининг шикастланишлари таянч-ҳаракат аппаратининг энг кўп учрайдиган касаллигидир. Китоб инвалидликка олиб келадиган ана шу шикастланишни аниқлаш ва даволашга бағишланган.

Д. КАЛОНТАРОВ, М. ЛАВОЧНИК. Тишларни асраш санъати. 114 бет. Баҳоси 20 тийин (ўзбек тилида).

Китобда тиш-жағ системасининг тузилиши ва вазифаси, тишларни ва оғиз бўшлиғини гигиеник парвариш қилишнинг замонавий усуллари ҳақида маълумотлар келтирилади, уларни соғлом сақлаш юзасидан тавсиялар берилади.

В. ВОҲИДОВ, М. КНЯЗЕВ, Б. ГАМБАРИН. Аорта ва оёқ артерияларидаги реконструктив операцияларнинг асоратларини хирургик даволаш. 152 бет. Баҳоси 1 сўм 10 тийин (рус тилида).

Бу монография томирлар реконструктив хирургиясининг энг мураккаб бўлими — бу операцияларда юз берадиган асоратларни даволашга бағишланган.

Ю. КАБАТОВ. Медицина товаршунослиги. 208 бет. Баҳоси 40 тийин (ўзбек тилида).

Дарсликда турли касалликларнинг олдини олиш, диагноз қўйиш ва даволашда ишлатиладиган замонавий медицина техника воситалари тўғрисида маълумотлар берилган.

А. БАБАЯН, Л. ИЗРАИЛОВИЧ. Иван Орлов. 72 бет. Баҳоси 15 тийин (рус тилида).

Китобда атоқли хирург ва олим, Туркистон соғлиқни сақлаш биринчи халқ комиссари, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор И. Орловнинг ҳаёти ва ижодий фаолияти ҳақида ҳикоя қилинади.

А. КИРЮШЧЕНКОВ, Ҳ. САБУРОВ. Шошилинч гинекологик ёрдамга оид қўлланма. 240 бет. Баҳоси 1 сўм 10 тийин (рус тилида).

Китоб турли гинекологик касалликларга шошилинч ёрдам кўрсатиш масалаларини ўз ичига олган. Унда аёл таносил органларининг яллиғланиш касалликлари, аборт операциясидан кейинги асоратлар ва таносил органларининг ўсмалари ҳақида маълумотлар берилган.

Ц. МАЗМАНЯН. Сийдик-таносил касалликлари фармокотерапиясидан справочник. 231 бет. Баҳоси 1 сўм 30 тийин (рус тилида).

Китобда сийдик-таносил системаси органларининг энг кўп учрайдиган касалликларини дори-дармонлар билан даволаш ҳақида маълумотлар берилган.

Редактор Л. ҚАЮМОВ.

ОБ-ҲАВО

Шу кеча-кундузда республикамизда ёғингарчилик бўлмайди. Жануби-шарқдан секундига 5-10 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 11-16, кундузи 29-34, чўл зоналари ва жанубий районларда кечаси 16-21, кундузи 31-36 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво кам булутли бўлиб, ёғингарчилик кутилмайди. Шарқдан секундига 3-8 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 13-15, кундузи 31-33 даража иссиқ бўлади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

18 МАЙ, ШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.40 — Илмий-оммабоп фильм. 9.55 — «АВВГДейка». 10.25 — «Қаерда эдинг, Одиссей?». Бадиий фильм. 3-серия. 11.35 — «Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик». 12.05 — «Сиз бунга қодирсиз». 12.50 — Халқаро музейлар куни. 13.30 — Телефильм. 14.20 — Фильм-концерт. 14.40 — «Оила ва мактаб». 15.10 — «Камалак». 15.35 — «Дунё воқеалари». 15.50 — «Мўъжизасиз — мўъжизалар». 16.50 — Сиёсий шарҳловчи Г. В. Пряхин суҳбати. 17.20 — Мультфильм. 17.35 — Телефильм. 18.40 «Цирк майдонида». 19.15 — «Ўсимликлар олами». 20.00 — Халқ куйлари. 20.15 — «Капитан Фракасс». Бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — «Время». 22.00 — Футбол. «Спартак» — «Торпедо». 22.45 — «Ўшанда, Севиляда». Телеспектакль. 00.10 — Тинчлик велопойгаси.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — «Агар соғлом бўлай десанг». 9.30 — «Тонгги почта». 10.00 — Телефильм. 10.25 — «Калинка» халқ чолғулари оркестри чалади. 10.55 — Томск телестудиясининг программаси. 12.10 — «Ягона сафда». 13.40 — «Саёҳатчилар клуби». 14.40 — «Стадион ҳамма учун». 15.15 — Болалар учун фильм. 16.30 — «Москванинг катта соврини». 16.45 — «Калевала». Фильм-спектакль. 18.30 — «Дўстларимиз чеҳраси». 19.20 — Мультконцерт. 19.50 — «Тинчлик. Меҳнат. Май». 20.20 — Илмий-оммабоп фильм. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар».

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — «Ахборот». 10.25 — Концерт. 11.25 — «Агар соғлом бўлай десанг». 11.55 — «Ҳужжатли кино экрани». 12.40 — «Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак». 13.10 — «Светофор». 18.05 — Мультфильм. 18.15 — «Мўъжизалар оламига саёҳат». 18.55 — «Фан уфқлари». 19.30 «Ахборот». 19.45 — «Киносаёҳатчилар альманахи». 20.00 — «ЎзССР Давлат санъат музейи заллари бўйлаб». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Манзарали фильм. 21.00 — Фильм-концерт. 21.30 — «Время». 22.00 — Ўзбекистон ижодий союзларининг Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига бағишланган қўшма пленуми. (Ёзиб олинган).

18.05 — Тожикистон телевидениесининг программаси.

РАДИО

18 МАЙ, ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Бахтиёр ўлка қўшиқлари. 9.30 — Халқ талантлари концерти. 10.15 — «Дугоналар». 11.30 — Болалар учун концерт. 13.00 — «Чорвадор». 13.30 — «Партия ва меҳнат ветеранлари, Сизлар учун». 14.00 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун эшиттириш. 16.30 — «Жонажон табиат». 17.00 — Музикали радиопочта. 18.15 — «Халқаро шарҳловчилар даврасида». 18.30 — «Комсомол етакчиси — спорт етакчиси». 19.25 — «Ёшлик». 20.50 — «Ҳозирги босқичда ғоявий кураш». 21.00 — «Шанба оқшомида». 22.30 — «Абадият қонуни». 2-қисм. Радиопостановка.

РЕКЛАМА ✲ ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг

РЕСПУБЛИКА СИРТҚИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

1985-1986 ўқув йили учун

бухгалтер, планлаштирувчи-техник, агроном, зоотехник, техник-механик, техник-электрик, автомобилларга техник хизмат кўрсатиш ва ремонт қилиш ихтисослари бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Техникумга ёшидан қатъи назар тўлиқсиз ўрта ва ўрта маълумотли эркак ва аёллар қабул қилинади.

Ўқиш муддати: бухгалтер ва планлаштирувчи-техниклар учун (10-синфни битирганлар) 1 йилу 10 ой; 8-синф маълумотига эга бўлганлар 3 йилу 9 ой ўқийдилар.

Агрономия, зоотехника бўлимларида ўрта маълумотлилар учун 2 йилу 7 ой, 8-синф маълумотига эга бўлганларга 4 йилу 7 ой.

Қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш ва электрлаштириш бўлимида ўрта маълумотлилар учун 2 йилу 10 ой, 8-синфни битирганлар учун 4 йилу 10 ой.

Автомобилларга техник хизмат кўрсатиш ва ремонт қилиш мутахассислиги учун ўрта маълумотлиларга 2 йилу 10 ой, 8-синф маълумотига эга бўлганлар учун 4 йилу 9 ой.

Техникумга кирувчилар қуйидаги фанлардан имтиҳон топширадилар: Ўрта маълумотга эга бўлиб агрономия, зоотехника бўлимига кирувчилар она тили ва адабиётдан (иншо), химиядан (оғзаки).

Қишлоқ хўжалигида бухгалтерия ҳисоби, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини планлаштириш, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш ва электрлаштириш, автомобилларга техник хизмат кўрсатиш ва ремонт қилиш бўлимларига кирувчилар она тили ва адабиётдан (иншо), математикадан (оғзаки).

Ҳужжатлар қишлоқ хўжалигида бухгалтерия ҳисоби, автомобилларга техник хизмат кўрсатиш ва ремонт қилиш, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини планлаштириш бўлимларига 10 августгача қабул қилинади.

10 июлдан 20 июлгача ва 10 августдан 20 августгача имтиҳон қабул қилинади.

Зоотехника, агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш ва электрлаштириш бўлимларига ҳужжатлар 10 декабргача қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари 1 ноябрдан 15 декабргача ўтказилади.

Аризалар директор номига ёзилади ва унга қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: маълумоти ҳақида ҳужжат (асл нусхаси), соғлиғи ҳақида справка 086/У форма, меҳнат дафтарчасидан тасдиқланган кўчирма, 4 дона фотосурат (3х4 см. ҳажмида), иш жойидан йўлланма.

Ўқиш даврида техникум ётоқхона билан таъминлайди.

Техникум адреси: 700128, Тошкент шаҳри, Октябрь райони, Парашютная кўчаси, 17-уй (10, 23, 27-трамвайлар, 10-троллейбус, 48, 97, 44-автобусларнинг «Известия» бекати). Телефонлар: 41-16-86, 41-12-90.

ВЦСПСнинг Бутуниттифоқ меҳнат муҳофазаси илмий-тадқиқот институтининг

ТОШКЕНТ ФИЛИАЛИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта илмий ходим: илмий-техника ахбороти группасига;

кичик илмий ходим (илмий даражасиз); ҳаво муҳити составини назорат қилиш методлари лабораториясига.

Конкурс муддати — 21 майгача.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700109, Тошкент шаҳри, 109 — алоқа бўлими, Қамарнисо кўчаси, 37 — уй (10 э, 28 э, 34 э, 82 — автобусларнинг «Медиклар шаҳарчаси» бекати». Телефон: 46-66-02.

●

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг

ГЕМАТОЛОГИЯ ВА ҚОН ҚУЙИШ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

2-гематология клиникаси **катта илмий ходими** (биохимик ихтисоси бўйича)

ВАКАНТ ВАЗИФАСИГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — 26 майгача.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700059, Тошкент шаҳри, Ш. Руставели кўчаси, 138-уй.

●

СССР Алоқа министрлигининг

ТОШКЕНТ АЛОҚА ЭЛЕКТРОТЕХНИКА ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра доценти: линия электр занжирлари назарияси (2 ўрин);

кафедра катта ўқитувчилари: электрон-квантли асбоблар, инженерлик графикаси, чет тиллари (инглиз тили), автоматик электр алоқа;

кафедра ассистентлари: илмий коммунизм, жисмоний тарбия ва спорт.

КОНКУРС МУДДАТИ — 27 МАЙГАЧА.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700087, Тошкент шаҳри, Е-87. Энгельс кўчаси, 108-уй.

СССР Енгил саноат министрлиги

Трикотаж саноати Бутуниттифоқ илмий — тадқиқот институтининг

ТОШКЕНТ ФИЛИАЛИ

Газламаларнинг янги турларини ишлаб чиқиш лабораториясининг **катта илмий ходими**

вакант вазифасига

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — 28 майгача.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700000, Тошкент шаҳри, Фрунзе кўчаси, 27-уй.

●

НИЗОМИЙ НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ РЕКТОРАТИ

КЕЧКИ ВА СИРТҚИ БЎЛИМЛАРГА

ҳамма ихтисослар бўйича ҳужжатлар

31 МАЙГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНИШИНИ

МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

Кириш имтиҳонлари 1 июнда бошланади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Биоорганик химия институти коллективи институт директори, академик О. С. Содиқовга укаси

Карим Содиқович ТИЛЛАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Туризм ва экскурсиялар бўйича Ўзбекистон республика совети раҳбарлиги, партия ва касаба союз ташкилотлари экскурсиялар бўлими мудири Р. Низомовага отаси

Махмуз АБДУЛЛАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Тошкент мева-сабзавотчилик техникуми маъмурияти мева-сабзавотчилик бўлимининг бошлиғи М. Тожибоевга онаси

Қумри БЕКМУҲАМЕДОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

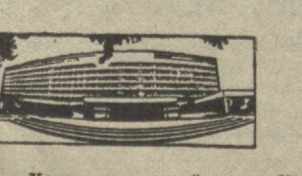

Редакция адреси: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53 16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.